

le ven na bojišče. V moji pričujočnosti se je dogodil slučaj, kakor še menda v nobenem drugem boju: S svojim zdravniškim nožem sem bil pred ranjencem, kateremu bi naj izrezal kroglo, ki mu je tičala v rami. Da ne bi čutil tako hude bolečine, sem hotel ranjenca s posebnim mamilnim sredstvom omamiti. A Bolgar me je rotil in prosil, naj režem, kolikor hočem, samo omamiti ga ne smem. Ranjenčevi želji sem ustregel. Mislim sem, da itak ne bo prenesel velikih bolečin operacije. A kakor je Bolgar vedno junak, tako je bil tudi v tem slučaju. Še zmignil ni, ko sem mu rezal roko. Ko so bile bolečine največje, je začel junaški Bolgar prepevati priljubljeno bolgarsko narodno pesem „Šumi Marica!“ Dasiravno je oteklo Bolgaru pri operaciji mnogo krvi, vendar me je končno vprašal: „Ali bom mogel iti zopet na Turke?“

Oče proti sinu -- sin proti očetu.

V vasi Silenica na Bolgarskem ob turški meji živi kmečka rodbina Božidarov. Rod Božidarov je močan in krepak. Pred 20. leti je neka turška družal ugrabila 26letnemu družinskemu poglavarju 2letnega sina-prvenca Ivana. Očeta je ta izguba neizmerno bolela. Iskal je do letos svojega sina; toda nič ni pomagalo, sina Ivana ni mogel najti. Če je srečal kje kakega mladeniča, ki se mu je zdel podoben izgubljenemu sinu, je zahteval, da je ta razgalil svoja prsa. V družini Božidarov je bilo namreč že od nekdaj v navadi, da so vsakemu dečku, ki je bil star eno leto, napravili na poseben način v kožo na prsni znamenje rodovine, to je križ in Krstno ime. To znamenje je ostalo v koži neizbrisno.

Ko je napočila letos vojna med Turčijo in Bolgarijo, je takoj stari Šimen Božidarov zbral v Silenici prostovoljno četo 18 mož. Tudi svoja 2 sinova, stara 19 in 18 let, je vzel seboj, in krenili so dobro oboroženi proti Turčinu. „Maščujmo Ivana!“ je bil bojni klic tej Božidarovi četi. Joj Turčinu, kjer je sekala s handžari ta četa! Kot snopje za pridnimi žanjicami, so padli Turčini. Šimen, velik, koščen mož, je sekal neumljeno po turških glavah, njemu so sledili njegovi tovariši. V bitki pri Lile-Burgasu si je Božidarov izprosil od poveljnika dovoljenje, da sme s svojimi 12. tovariši — 6 jih je v prejšnjih bojih že padlo — napasti nek važen hrib, kjer so imeli Turki postavljen top, iz katerega so pošiljali med bolgarske čete usodepolne krogle. Zgođaj v jutro, dne 30. oktobra, se je splazila Božidarova četa kvišku po potočku, ki je pritekala s tistega hriba. Krog in krog potočka je bila zaraščena gosta šuma, tako, da jih Turki niso opazili. Začelo se je že daniti, ko je prispel Šimen s svojimi junaki na vrh griča. Z enim samim udarcem je podrl Božidarov Turka, ki je stal na robu griča na straži. Nato pa je udarila vsa dvanajstotica proti turški četi, ki je bila zbrana okrog topa. Turkov je bilo čez 60; bili so nepripravljeni na ta nenaadni napad.

S klicem „Maščujmo Ivana“, so se Bolgari zagnali kot jastrebi med Turke. Začel se je grozen boj na nož. Strašno smrtno pesem je pel Šimnov handžar med Turki. Posekal jih je že gotovo nad 10. Samo 14 Turkov je še stalo Bolgarom nasproti, izmed katerih so že tudi 4 padli, med tem oba mlajša Božidarova sinova. Turkom je poveljeval mladi častnik. Tudi ta se je kazal junaka. Ko je Šimen posekal še 4 druge Turčine, spravil se je nad poveljnika. Začel se je dvoboj na življenje in smrt. Iskre sta kresala handžarja, okrvavljena sta bila oba junaka, a premagan še ni bil nobeden. Vsi ostali Turki in Bolgari so že ležali mrtvi ali ranjeni na tleh, a poveljnika se še borila.

Šimen, že ves krvav in izmučen, zbere še zadnje moči, zakliče „Maščuj Ivana“, in podere nasprotnika na tla. Presekal je mlademu turškemu poveljniku prsi na dvoje. A kaj zagleda junaški Šimen? Padli Turki je imel na prsni, iz katerih je vrela kri, znamenje Šimnovega sina Ivana. — „Maščeval sem svojega sina!“ je še zaklical in se zgrudil na tla. Našel je sina...

Na hrib so pridrvele nove bolgarske čete, ki so obrnile turški top proti Turkom. — Član Božidarove čete, ki je bil kot ranjenec priča boja med očetom in sinom, je prinesel v domačo vas poročilo, kako je oče maščeval sina.

Katoličani v Bolgariji in Srbiji.

V Bolgariji prebiva okrog 30.000 bolgarskih katoličanov. Od teh jih je 20.000 latinskega obreda, ki spadajo pod nadškofijo v Sofiji. Katoliških Bolgarov vzhodnega obreda je nad 10.000. Ti so razdeljeni v 3 škofije, oziroma cerkvene pokrajine, namreč Carigrad, Solun in Drinopolje. Da ni večina bolgarskega naroda katoliške vere, je največ kriv carigrajski grški patriarhat, Patriarhat je vedno podžigal sovražstvo med katoličani in pravoslavni razkolniki kristjani. Bolgari so katoličanom zelo naklonjeni; že leta 1860 so se hoteli Bolgari priklopiti katoliški cerkvi. Veliko jih je, in sicer izmed najboljših bolgarskih rodoljubov, pristopilo v katoliško cerkev. Da jih ni pristopilo več, sta zakrivila Rusija in Anglija, ki sta začeli hujskati proti Rimu in tudi vplivali na Carigrad, da je grški patriarhat zadovoljil bolgarske zahteve.

Upanje je, da se bodo sedaj, ko bo s turško državo vred ponižana tudi grška razkolniška cerkev, razmere za katoliško cerkev na Bolgarskem izboljšale in da bodo Bolgari vendar enkrat našli pot, zopet tja, kamor so ga vedno iskali, v središče pravega krščanstva, v Rim.

Najvažnejša škofija v pokrajinah, kjer prebivajo Bolgari, je škofija Drinopolje. Po svoji notranji organizaciji je ta škofija najpopolnejša, ker ima največ

dobrih domačih duhovnikov, ki so se lansko leto po nasvetu slovenskih duhovnikov organizirali popolnoma po vzoru naše duhovščine. V tej škofiji se lepo razvija katoliški tisk, ki bo posebno v novi veliki Bolgariji največje važnosti. Brez dvoma bodo bolgarski katoličani vseh pokrajin vsled vojske voliko trpeli, gotovo pa bo največ trpela drinopoljska škofija.

V Makedoniji (solunska škofija) delujejo domači bolgarski duhovniki, francoski lazaristi in usmiljenke (med njimi je več Slovenk) ter domače evharistinke, ki zelo živahno delujejo. Evharistinke vodijo šole, sirotišnice in nedeljske šole.

Tudi v Carigradu je katoliška bolgarska škofija, ki ima namen, da zastopa katoliške Bolgare v Turčiji pri turški vladi.

V Novi Srbiji, ki obsega tiste pokrajine, ki so jih vzeli Srbi Turkom v zadnjih bojih, se nahaja katoliška škofija Skoplje. V to škofijo spadajo okraji Peč, Djakovica, Prizren, Priština in Skoplje. V tej škofiji je okrog 2000 hiš katoliških Albancev. Sedež škofije je Skoplje (Üsküb), a škof prebiva že več let v Prizrenu. Sedanji škof se imenuje Lazar Dimijade, ki pa se sedaj mudi na Dunaju; nadomestuje ga kot škofa Josip Raman, ki je po rodu Srb iz Črne gore. Škofija šteje 10 katoliških cerkev, in sicer v Skoplju, Letnici, Stubli, Uroševcu, Janjevi, Peči, Mitrovici, Prizrenu, Djakovici in vasi Cubli pri Prizrenu. Najmočnejša katoliška občina je v Janjevu na Kosovem polju. Prebivalci te vasi govorijo srbski jezik. Pečajo se skoro večinoma z obrtjo. Največ je kovačev. Vas šteje nad 300 hiš, iz katerih je izšlo največ katoliških duhovnikov in celo več škofov. Katoličani se dele v 2 politični struji. Eni so naklonjeni Avstriji, drugi pa zahtevajo lastno upravo. Kakor se zatrjuje od Srbov, dobijo katoličani svojo versko samoupravo (avtonomijo), kakor jo imajo že katoličani v Črni gori. Da pokaže kralj Peter svojo naklonjenost tudi katoličanom, je v nedeljo, dne 17. t. m. prisostvoval službi božji v katoliški cerkvi v Skoplju. Sveto opravilo je izvršil škofov namestnik Josip Raman, ki je pozdravil v svojem govoru kralja Petra kot osvoboditelja. Cerkev, ki je nova, je bila lepo okrašena in polna vernikov. Kraljev obisk je napravil na vernike velik utis.

Turške grozovitosti.

Nek bolgarski vojak piše o teh v bolgarskem listu „Mir“ sledeče:

„Pišem vam v najgroznejšem duševnem razpoloženju, pišem vam o drugem Bataku. (V Bataku so namreč Turki leta 1876. uprizorili grozovito klanje krščanskega prebivalstva, ki je dal povod osvobodilni rusko-turški vojni.)

Zgodilo se je to v vasi Ajvalji.

Tu je umikajoča se turška vojska izpremenila vas v pravcato mesničo, prebivalce pa poklala kakor živino. Prizanesli niso nikomur, ne starcem, ne ženskam, ne otrokom.

Tukaj, pol kilometra zapadno od naših postojank, so našli moji tovariši 19 razmesarjenih mrtvih trupel. Med umorjenimi so bile 4 ženske in 2 otroka. Eden izmed otrok je bil star 7—8 let, drugi pa 10 let. Toda ne samo to, po vseh jarkih in potih v okolici one nesrečne vasi leže razmesarjena trupla vaščanov in vaščank. Tovariši-očividci so mi pripovedovali, da so našli v raznih hišah umorjene noseče ženske, katerim so divjaki razparali telo in v njem zaklali še nerojene otroke.

Jaz sam teh strahovitosti nisem šel gledat, ker vpricho takšnih grozot preveč duševno trpim. Toda, ne da bi hotel, sem naletel na ta-le, srce pretresujoče prizor: Poslan po poslih, sem prišel v bližino gori omenjene vasi. Oddaljen sem bil od vasi še več kilometrov. Tu ob potu sem našel 10, strahovito razmesarjenih trupel. Med mrtveci je bil tudi boljše oblečen mož, ob čegar strani je ležalo na kose razsekano 4-letno dete. Kraj njih je čepel 15—16letni mladeček, krčevito se jokajoč; umorjenca sta bila njegov rodní oče in brat.

Prijel sem nesrečnika za roko ter mu velel, naj gre z menoj. Toda molče je odklonil mojo pomoč ter še glasneje zaihtel. Z njim sem se zjokal tudi jaz.

Pripominjam, da so v vasi Ajvalji stanovali sami Grki.

Vsi umorjenci v vasi in okolici, kolikor jih nisimo mogli zagrebsti mi, so ostali nepokopani.

Kje je sedaj „prosvetljena Evropa“, kje so inozemski poročevalci, da bi si na licu mesta ogledali „kulturne“ čine „omikanih“ turških vojakov?!

O drugem činu turške grozovitosti poročajo italijanski listi: V neki vasi blizu Odrina se je plazil na nogah ranjeni bolgarski stotnik po kolenih proti koticu, kjer bi našel pri velikih bolečinah vsaj malo zavetja. Kar ga zapazijo Turki nekega eskadrona. Te zverine planejo nanj, izrežejo mu oči, odsekajo nos, ušesa, nogi in roki, z odrezanimi deli telesa pa mu zamaše usta. Za to trpinčenje je izvedel bližnji bolgarski eskadron, ki se je s tako besnostjo vrgel na te krvoloke, da je posekal vse do zadnjega moža. Vrh kupa turških trupel položili so truplo mučenca-stotnika.

S tem pa naše poročilo o turških grozodejstvih še ni končano. Dan na dan poročajo listi o novih grozotah, ki jih uganjajo Turki.

Tako so n. pr. v vasi Bansko, še predno se je začela vojska, zagrežili te-le grozovitosti: Dne 14. oktobra so Turki napadli hišo vaškega načelnika Ivana Goleva, očeta dvanajstih otrok. Možja so naravnost zverinško mučili ter so ga končno s kopiti svojih pušk potolkli do smrti. Njegovo hčer, ki je služila kot učiteljica v domači vasi, so hoteli posiliti in potur-

čiti. Komaj se ji je posrečilo napol mrtvi uteči zverinam v človeški podobi in najti zavetje pri predstražar bolgarske vojske. V času od 10. do 16. oktobra so Turki v tej vasi pomorili okrog 200 oseb, veliko mož, očetov nepreskrbljenih otrok, pa so odpeljali seboj. Kaj se je zgodilo s temi siromaki, ni znano, zatrjuje pa se, da so turški vojaki vse te na potu v Seres pomorili.

Tako so postopali turški vojaki s kristjani že pred vojsko; da je med vojsko njihova surova grozovitost narasla, spričujejo med drugim naša predstoječa poročila.

Grško-turško bojišče.

Grki v Solunu.

Poročevalec dunajskega lista „Reichspost“ poroča o slovesnem vходу Grkov v Solun sledeče: „To, kar smo doživeli tukaj zadnje tri dni, se nam zde sanje ali pravljice; in če ne bi bil sam navzoč pri vrodu grške armade, kateri je bil na čelu prestolonaslednik Konstantin, bi ne mogel verjeti. Tako naglo in silno so prišli ti dogodki, s tako grozničavo hitrostjo se je tukaj odigral kos svetovne zgodovine, da smo bili vsi preseščeni. Solun je prišel brez puškinega strela, brez udarca z mečem, Grkom v roke. Armada turškega poveljnika Hassan-Tahsin-paše, ki bi naj bila preprečila združitev Bolgarov in Srbov, je naenkrat izgubila, kot suho listje je raztresena na vse strani.

Način, kako je sprejel Solun zmagovalce, dokazuje, da mesto že dolgo pravzaprav ni bilo več turška posest. Z brezkončno radostjo in slovesnimi vzkliki so bile v mesto korakajoče čete vsprejete od kršč. prebivalcev, s cveticami kar obispane. Dne 10. nov. ob 11. uri dopoldne je korakala večina grške armade s prestolonaslednikom Konstantinom na čelu v Solun; dež je lil neprestano; toda vreme ni moglo ljudstva, katero je stalo do gležnjev v vodi, zadrževati, da ne bi šlo prihajajočim grškim vojakom daleč pred mesto z gođbo, zastavami in cveticami nasproti in svoje rešitelje radostno sprejelo. Kar se je tukaj zgodilo, se ne da s peresom popisati, človek mora to sam videti, sicer nima nobenega pojma. Slabotni starčki, mamice, ki so se še komaj pokonci držale, možje, žene, otroci, Bolgari, Grki, Armeni in Srbi so se objemali ter so se veselja jokali. Celo prestolonaslednik Konstantin sam ni mogel zakrivati ganutja.

Turška žandarmerija, katera se vsled dogovora ni smatrala kot pripadajoča k turški armadi, mora vzdržati javni red in skrbeti za varnost ter se je s svojo novo službo docela sprijaznila.

Znamenita je sprememba pri judih. Kakor znano, so tri četrtine mestnega prebivalstva judje, iz katerih sredine je izviral turško prostozidarstvo in mladoturštvo. Solunski židje so bili najglasnejši mladoturški kričači in razpad, katerega so razširili mladoturki v turški državi, je solunski izdelek. Judje, kateri so bili malo poprej najzagrizenejši mladoturški pristaši, so postali naenkrat navdušeni Grki in so kot za stavo z Grki in Armeni okraševali svoje hiše.

Veliko število turških oficirjev, kateri so dožidaj zasedali kavarne in gostilne, je izginilo, koč bi jih veter pomeđel; mnogo od njih se je sedaj v civilni obleki, katero so si še pravočasno preskrbeli, komaj spoznalo. Večina turških častnikov je igrala ne posebno junaško in slavno vlogo in nje zadene krivda na žalostnih porazih turške armade.“

Kakor poroča pozneje isti poročevalec, so naložili grški vojaki iz morja na tisoče pušk, ki so jih junaški turški vojaki pred predajo mesta vrgli v morje.

Pred Dardanelami.

Grki se pripravljajo, da združeni z bolgarsko armado, vdoro na polotok Chersones ter napadejo Galipoli ob Dardanelah. Obenem baje namerava napasti grško brodogve Dardanele. Grške ladje prevažajo bolgarske čete, ki so bile dozdaj v Solunu, v zaliv Xeros, da od tam napadejo Galipoli in začnejo prodirati proti Dardanelam.

Mesto Galipoli (turško = Galibolu) je važna turška trdnjava ob morski ožini Dardanele. Galipoli čuva izhod iz Dardanel v Marmarsko morje. Mesto leži na polotoku Chersones, šteje 30.000 prebivalcev, ki so večinoma Grki.

Ako se Grkom in Bolgarom posreči zasesti Galipoli in obrežje Dardanel, bil bi to za Turke usodepoln udarec.

Grki na morju.

Poveljnik grškega brodogve v Egejskem morju poroča, da je torpedni čoln št. 14 dne 23. novembra vdrl v turško maloazijsko luko Aivaly in je napadel turško topničarko. Turki so se tako ustrašili Grkov, da je poveljnik topničarke s mornarji vred apustil ladjo, v katero so še poprej spustili votlo. Grški vojaki so topničarko zasedli, a so jo morali zapustiti, ker se je začela potapljati.

Na otoku Mitilene se je turška posadka razkropila v notranje skrite kraje dežele, ko je zapazila Grke. Grki so otok zasedli. Poveljnik egejskega brodogve je zasedel mesto Plumori. Grki nameravajo zasesti vse otoke v Egejskem morju, ki so še ostali Turkom po sklepu miru z Italijo.

Črnogorsko-turško bojišče.

Pred Skadrom.

Črnogorci so začeli zopet z vso silo obstreljevati Skader. Dne 25. novembra se je posvetoval kralj

Nikita z generalom Martinovičem in Vukotičem o nadaljnjih korakih glede Skadra.

Srbski general Živković, ki je prišel Črnogorcem na pomoč, razpolaga s 50 oblegovalnimi topovi. Vendar se Črnogorci ne mislijo poslužiti njegove pomoči, ker hočejo Skader sami zavzeti.

V Skadru primanjkuje kuriva, kar se sedaj, ko je nastopil mraz, posebno močno čuti. Črnogorci hočejo te dni z odločnim naskokom zavzeti Skader. Turki pa pravijo, da se ne udajo in da imajo še za 3 mesece živil.

Trpljenje Črnogorcev pred Tarabošem.

Te dni se je vrnilo mnogo Cetinčanov, obrtnikov in meščanov, ki so služili v Martinovičevi armadi okrog Siroke gore in Taraboša. Večinoma vsi so vsled silnega trpljenja tako oslabljeni in bolni, da so jih poslali domov. Strašne stvari pripovedujejo o trpljenju in naporih, ki jih mora tamkaj prenašati črnogorska vojska. Ozemlje je vse preplavljeno z vođo, dežuje pa še vedno brez prestanka. Sotorov niso imeli skoro nobenih, a bi tudi mnogo ne koristili, ker je vse razmetal vihar, na tleh pa tako ali tako stoji vođa. Po dnevi so stali v neprestanem boju s sovražnikom, ponoči si pa radi njegove bližine tudi niti cigarete niso smeli prižgati, kamoli da bi si zakurili ogenj. Parkrat so vojaki proti povelju napravili ogenj, da bi si vsaj roke ogreli, a so to drago plačali; Turki so takoj namerili svoje topove in vedno je bilo nekaj žrtev. — Zlasti mnogo žrtev so prizadejali Turki Črnogorcem s šrapneli, ker so topove tako postavili, da je padel šrapnel za šrapnelom po celi črnogorski liniji. Na mnogih krajih jim Črnogorci niso mogli odgovorjati, ker radi vođe niso mogli izveči svojih topov in preskrbeti dovolj streljiva.

Kaj nameravajo Črnogorci?

O tem je izjavil črnogorski vojni minister dne 20. t. m., general Martinovič, sledeče: „Moja sedanja naloga je, zasesti obmorsko ozemlje severne Albanije. Pred štirimi dnevi sem zapustil svoje glavno taborišče v Muričanu in sem poveljništvo pri Tarabošu izročil generalu Gjuroviču. Pri našem prodiranju čez Bojano, katero smo pri Sv. Juriju prekoračili, smo trčili pri Malem Rencitu in Raja Lesi na Turke, ki so se dva dni krčevito branili ter so se še le po hudih bojih umaknili. Zavzetje Skadra za nas ni tako nujno, kakor zasedba primorja. Proti Skadru gre sedaj general Lazović na severo-zahodni strani jezera, in sicer od Varka sem, general Vukotič prihaja čez Zalo mestu za hrbet, jaz pa bom prijel mesto, kakor hitro imam proste roke, z juga od doline Zadrima. Najprej moram zavzeti Leš (kar se je med tem že zgodilo), na kar bomo še prodirali približno 10 kilometrov proti jugu. Reka Matja naj bo meja črnogorskega prodiranja in prihodnjega črnogorskega ozemlja. Mi potrebujemo te rodovitne doline, na katerih bomo skrbeli za umno obdelovanje polja; te doline morajo postati žitnica Črne gore in tem bolj naše pomorske trgovine. Upam, da se nam bodo Albanci podvrgli in izprevideli, da lahko pojdejo z nami.“

General Martinovič visoko hvali prostovoljce, posebno one, ki so prišli iz Dalmacije.

Srbsko-turško bojišče.

Pri Monastirju.

Turški paše, o katerih se je izpočetka poročalo, da so bili od Srbov vjeti, so vendar srečno odnesli svoje pete. Ti junaški turški generali so namreč takoj pobegnili, ko so se pričeli turški junaki umikati. Nekateri so je hrabro odkurili tri dni pred odločilno bitko, namreč Riza-paša, Kara-paša in Sajd-paša. Le Džavid-paša je marširal na čelu svojega oddelka proti Babini planini. O Zekki-paši se poroča, da je v bitki pri Bitolju padel, drugi pa pravijo, da se je sam usmrtil.

Boji z razkropljenimi turškimi četami se nadaljuje. Srbi preganjajo raztresene turške oddelke, se borijo z njimi, jih deloma uničujejo, deloma zajemajo kot vjetnike. Dosedaj je v Bitolju vjetih 10.000 turških vojakov. Srbska armada je zaplenila v Bitolju 51 turških topov, torej skupno 200. — Med tem se je tudi glavni stan srbske armade premestil iz Prilepa v Bitolj.

Prestolonaslednik Aleksander, ki je tudi v teh bojih, kakor pri Kumanovem, osebno vodil borbo, je v slovesnem prihodu korakal v Bitolj, kjer je bil veličastno sprejet. Zvonovi so zvonili in prebivalstvo je prestolonaslednika-osvoboditelja in njegovo vojsko obšipalo s cvetjem. Razlegali so se navdušeni klici: „Živio kralj Peter!“, „Živel prestolonaslednik!“, „Živela srbska armada!“

Srbi zasedli Ohrido.

Srbske čete moravske divizije so dne 23. novembra zavzele mesto Ohrido, ne da bi naletele na kak odpor. Ohrida je albansko mesto, šteje 12.000 prebivalcev in leži ob enako imenovanem jezeru ob cesti, ki pelje iz Bitolja v Elbasan in proti Jadranskemu morju. V povestih in pesmih o kraljeviču Marku se večkrat imenuje mesto in jezero Ohrida.

Smrt junaka. -- Cela četa dala življenje za svobodo domovine.

Srbski listi poročajo: Četaš Jovan Grković, splošno znan pod imenom Gapon, je bil rojen v prizrenski okolici. Ko so pa po Stari Srbiji in Makedoniji začele pokati četaške puške, se je s puško v roki podal med četaše. Ko je pred mesecem dni zaoril v Srbiji bojni klic, je bil Gapon s tovariši prvi na mestu,

da v zaslužjenih krajih z bombo in dinamitom naznači zoro svobode. Do Kumanova je delala ta četa pot srbski armadi. Na Kumanovu je dobil Gapon nalog, da se s svojo četo neopaženo približa turški artileriji in jo z bombami ter dinamitom razdene. Usoda in neugodne razmere so pa hotele, da so Turki pred časom opazili četaše. Ves turški tabor je vsul na-nje ogenj iz pušk. Četaši so se umaknili za nek rov in tam odgovarjali s puško. Turki so jih hoteli imeti žive in mrtve, in obkolili so jih od vseh strani. Četaši so videli, da so izgubljeni. Hoteli so pa svoje življenje drago odkupiti. Nehali so streljati in čakali, da so prišli Turki v neposredno bližino. Tedaj se je dvignil na rov Gapon s prižgano bombo v roki. Nešteto pušk se je zabliskalo in Gapon je padel, toda istočasno je padla med Turke bomba in neusmiljeno opravila med njimi svoj strahoviti posel. Gaponov zgled je posnemala po vrsti ostala deveterica četašev, dokler ni zadnji padel in ni zadnja bomba trgala teles turških vojakov. Tedaj so planili Turki po dragocenem plenu: Deset krasnih brzostrelnih pušk je ležalo na tleh. A tudi tega veselja jim četaši niso pustili; ko so bili utvideli, da ni nobene rešitve, so puške pokvarili.

Albanski kronprinci.

Albanci so naenkrat zasloveli po Evropi. Prej se javnosti za-nje ni dosti brigala, k večjemu se je hvalila njihova hrabrost, s katero so se bojevali za prostost in samovlast proti turškemu zatiralcu; drugi pa so bolj naglašali njihove roparske lastnosti.

Sedaj se je naenkrat veter obrnil. Tisti, ki so jih prej obsojali kot krvoločne in tolovajske, jih sedaj povzdigujejo kot narod z najlepšimi lastnostmi. Kdor pogleda v nemške liste, najde v vsaki številki pravcate slavospeve na albanski narod. Samo to še leži nemškimi opevalcem albanske kulture težko na duši, kako naj bi se izvedla nameravana politična albanska samostojnost. Da bi se te težave rešile, so se evropski javnosti že predstavili kronprinci za albanski prestol. Poleg znanega, vedno se ponujajočega princa Ghika, se tudi ponuja egiptovski princ Ahmed-Fuad, ki je sedaj rektor arabskega vseučilišča v Kairi ter obenem podmaršal v egiptovski armadi. Svojo zahtevo po bodočem albanskem prestolu utemeljuje s tem, da je albanskega pokolenja. — Tretji, ki se ponuja, je princ Viktor Napoleon, katerega baje Italijani tišči naprej. — Oglasilo se jih bo gotovo še več; saj je znana stvar, da je dandanes veliko več kronprinčev kot prestolov.

Nekateri italijanski listi pa bi radi znanega rabruškega vojvodo, ki je za časa tripoliške vojske poveljeval italijanskemu brodojvu, spravili na albanski prestol. Baje se je že tudi sam turški sultan sprizajnil s to mislijo ter bo dal iz lastnega nagiba Albanem politično samostojnost, ki bo na ta način srečno prišla pod italijansko nadoblast, kar pa bo najbrž ostala neizpremenjena želja gorečih italijanskih rodoljubov.

Kakor se poroča od zanesljive strani, Albanci sami nočejo veliko slišati o raznih kronprinčih, ker si še sami niso na jasnem, kakšna naj bo njihova bodoča politična samostojnost.

Da bi se dognala jasnost in edinost, je albanski voditelj Ismail Kemal-beg sklical v Draču zborovanje, na katerem naj se izvolijo zastopniki. Do volitve pa ni prišlo vsled velikanskih nasprotstev med navzočimi. Ves poparjen se je po dal Kemal-beg iz Drača v Valono, kjer upa, da bo imel več sreče. Še več! Neodvisni Albanci se skrajno upirajo pravoslavni Albanci.

Kolera.

Iz Carigrada se poroča, da kolera ponehuje, ker je baje turška vlada odredila stroge varnostne odredbe proti koleri. Radi tega je število obolelih in umrlih za kolero močno padlo. — Druga poročila pa zopet trde, da razsaja kolera še vedno hudo med vojaštvom.

Ob čataldški črti baje umre vsak dan do 1000 oseb. Železniški vozovi vozijo neprestano za kolero obolele osebe. En sam vlak je pripeljal iz čataldške črte v Carigrad 2000 na kolero obolelih oseb, med katerimi jih je bilo 80 mrtvih. Zrak v Carigradu je okužen. V mošeji Hagija Sofija leži 5000 bolnikov, ki jih strazi vojski z nasajenimi bajoneti, da ne more mošeje nihče zapustiti. Zdravnikov in strežajev manjka.

Poročila nemških listov, da se je pojavila tudi v Bolgariji kolera, ne odgovarjajo resnici. Iz Sofije se namreč poroča, da dosedaj oblastim ni znan niti en slučaj kolere.

Poroke pred vojno.

Vojna na Balkanu ima tudi eno posledico, na katero ni mislil noben evropski diplomat. Sklenilo se je v dneh, preden je bila vojna napovedana, na tisoče zakonov po celem Balkanu. V vsaki vasi, da, skoro v vsaki hiši, kjer so bili mladi vojaki, so se vršile poroke. Pravoslavni duhovniki so komaj spriti opravljali cerkvene obrede. Dostikrat so se morali omejiti le na najbolj važne stvari pri sklepanju zakonov. Povod tem porokam je večinoma želja, da bi pustil svojo nevesto doma kot omoženo ženo, da gre s tem večjim ognjem v boj, ko se ima boriti tudi za družino. Oblasti so te poroke rade videli. — Sicer se pa ta pojav ponavlja pred vsako vojno, četudi ne morda v tem obsegu kot na Balkanu.

Kanoni in milijoni.

V Essenu na Nemškem obstoji veličanska tovarna za topove. Ta tovarna je last družbe „Krupp“.

Dobička ima ta velika družba bogatašev v zadnjem računskem letu 33 milijonov in 700.000 mark ali po naše okrog 34 milijonov kron. — Avstrijska tovarna kanonov, „Skoda“, v Plznu na Češkem, izkazuje čistega dobička 4'600.000 K ter izplačuje 12% dobička svojim delničarjem. — Francoska tovarna za kanone, „Schneider“, izplačuje 16%ni dobiček (dividenđo). Ob času vojske bo tem bogatašem pšenica še bolj cvetela.

Ali bo vojska?

Mnogi se boje, da bo Avstrija začela sedaj kmalu vojsko. Mislimo, da je ta bojazen sedaj neopravičena. Vse priprave, ki se delajo v državi, so le radi tega, da se obvarujemo vsakega presenečenja. Sedaj v zimi ne bomo začeli vojske, razen, če bi bili kruto izzvani, kar pa ni pričakovati.

Resnica je samo, da ima Avstrija sedaj diplomatično vojsko, da se vrše pogajanja s prijatelji in žuganje nasproti neprijateljem, a do vojske z orožjem sedaj ne bode prišlo.

Naše stališče mora sedaj biti, da ne razburjamo ljudstva s črnim slikanjem položaja, kajti za mir, tudi za splošen mir, taka razburjenja niso koristna. Zato smo tudi mnenja, da se je ogibati vsakega zborovanja z izgređi, najsi bodo izgređi za mir ali iz drugih razlogov.

V resnih časih mora narod zaupati svojim političnim voditeljem ter z respnim mirom dokazati, da je politično zrel in ne razburljiv zaradi vsake vesti.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

1. nedelja: I. adventna, Eligij.
2. ponedeljek: Bibijana, dev.
3. torek: Francišek Ksaverij.
4. sredo: Barbara, d. vica.
5. četrtek: Krispin, muč.
6. petek: Nikolaj, škof.
7. sobota: Ambr. zij, škof.

Duhovniška vest. Častiti gospod kaplan Viktor Lunder je od Sv. Martina na Pohorju prestavljen h Gornji Poljskavi.

* Krst najmlajšega nadvojvode. V ponedeljek, dne 25. novembra, je bil krščen prvorojenec nadvojvode Karla Franca Jožefa in nadvojvodinje Cite. Pri krstu se mu je dalo ime Franjo Jožef. Navzočih je bilo mnogo članov cesarske hiše. Cesarja je zastopal kot krsnega botra prestolonaslednik Franc Ferdinand. Mladega Franca Jožefa je krstil dunajski nadškof kardinal dr. Nagl. — Mati nadvojvodinja in mali princ sta zdrava in krepka.

* Ali bo denar v hranilnicah in posojilnicah res izgubljen? Med ljudstvom se širijo govornice, da bo šel denar ki je naložen v hranilnicah in posojilnicah, v izgubo, ako pride do vojske. Nekateri pravijo, da bo država vzela ta denar itd. Te govornice so brez vsake podlage in popolnomaneresnične. Denar v posojilnicah in hranilnicah je v slučaju vojske ravno takovaren, kakor drugače. Država tega denarja ne more nikdar zavzeti. Mi odločno svarimo ljudi, ki imajo denar v hranilnicah in posojilnicah, da naj zdaj denarja iz strahu pred vojsko ne vzdigujejo, ker stem delajo samo sebi škodo. Denar ne nese nič obresti in se doma tudi lahko izgubi. Ko je bila leta 1908 vojna nevarnost s Srbijo, se je tudi begalo in vznemirjalo ljudi, da bo denar v hranilnicah in posojilnicah vzela država. In res je neki posestnik vzdignil takrat svoj kapital v znesku 5600 K iz posojilnice ter ga skrnil doma. Kmalu nato je izbruhnil požar in vseh 5600 K je revežu zgorelo, tako, da je čez noč postal siromak. Ko bi bil pustil denar v posojilnici, bi ga bil po požaru lahko vzdignil in porabil za zidanje novih poslopij. Zdaj pa ni imel nič. Prišel je v tisto posojilnico, kjer je imel naloženih 5 tisoč 600 kron ter je moral prositi za 3000 kron posojila. Bridko je obžaloval, da se je dal zbežati in premočiti, da je vzdignil denar. Ljudem torej še enkrat svetujemo, naj bodo mirni in naj denar mirno pustijo v denarnih zavodih.

* En mesec zastoj se dobi „Slovenski Gospodar“. Pod katerimi pogoji? Kdor si nanovo naroči „S. Gospodarja“ ter vpošlje že sedaj celoletno naročnino, dobival bo list skozi celi mesec decembra zastoj, naročnina se mu vpiše še le z mesecem januarjem in velja za celo prihodnje leto. — Vrhu tega dobijo oni pridni agitatorji, ki nam tudi pošljejo od njih celoletno naročnino, sledeče nagrade: 1. Za 5 novih, za celo leto plačanih naročnikov, lep molitvenik v zlati obrezi; 2. za 10 novih fino vezan molitvenik; 3. za 15 novih lep križ ali lepo stensko podobo, in 4. za 20 novih dragocen križ ali pa veliko stensko podobo. Te nagrade se razpošljejo koncem februarja 1913. Torej prijatelji in prijateljice naše, takoj na delo, da dobimo mi mnogo novih naročnikov, vi pa — nagrade!

* Stajerski deželni zbor. Nemški listi prinašajo sledečo vest: „Med Božičem in Novim letom se namerava sklicati deželni zbor h kratkemu zasedanju. Ker se je v zadnjem času razmerje med Slovenci in svobodomiselnimi Nemci zaradi novih krivic poostri,

je vprašanje, če se bo sklicanje deželnega zbora izvršilo. V dobro poučenih krogih se govori, da bo januarja deželni zbor zaključen ali pa ga bodo razpuštili.

* Čuvaj -- osmešen. Pretekli teden so bili časniki cele Avstrije polni poročil, kako prihajajo li kraljevemu komisarju Čuvaju v Zagreb iz vseh delov Hrvaške odposlanstva, ki ga prosijo, naj ostane še nadalje kraljevi komisar na Hrvaškem. Sedaj pa gre zopet vest po vseh listih cele Avstrije, da so bila ta odposlanstva po Čuvaju naročena in tudi plačana. Ljudem se je prigovarjalo, naj grejo na neko razstavo v Zagreb, plačala se jim je vožnja in hrana v Zagrebu. Čuvaj je razkrinkan in osmešen, vključ temu pa ostane še komisar na Hrvaškem.

* Štajerski nemčurji bodo imeli dne 1. decembra v Ptujih shod, da izrečejo Turkom sožalje nad dobljenimi batinami. Izjaviti baje tudi hočejo, da slovensko ljudstvo ni in ne bo nikdar protiaustrijsko. Vprašamo, kako pa pridemo do tega, da dajejo nemškufarji izjave za slovensko ljudstvo? Slovensko ljudstvo odločno odklanja vsako uslugo od ptujskih šnopsarjev. Posebno pa glede domoljubja ne bomo hodili k štajercijancem v šolo. Svoje avstrijsko domoljubje lahko štajercijanci v nedeljo, dne 1. decembra najlepše dokažejo, ako prekrstijo Bismarkovo ulico v avstrijsko ulico, in ako kupijo protestantovskemu pastirju karto, da se takoj odpelje v svojo prusovsko domovino.

* Demonstracije. V nedeljo, dne 24. novembra, so se vršile v Dalmaciji, na Dunaju in v Budimpešti velike demonstracije. — V Dubrovniku v Dalmaciji se je vršil velik ljudski shod. Govorniki so navdušeno govorili o zmagah naših bratov na Balkanu. Po shodu se je od palače nekdanje dubrovniške ljudovlade, kjer se je zbrala tisočera množica, razvil slovesen sprevoč. Na čelu so korakale dubrovniške plemkinje, njim so sledili zastavonoše, ki so nosili hrvaške in srbske zastave in godbe. Vseh udeležencev je bilo do 8000. Godbe so igrale slovanske navdušujoče pesmi, udeleženci pa so peli in vriskali veselja. — V Zadaru pa so se zbrali hrvaško-dalmatinski poslanci k resnemu shodu, da protestirajo proti razpustu občinskih zastopov v Šibeniku in Spljetu. — Na Dunaju se je vršila v pravoslavni cerkvi zahvalna služba božja v zahvalo za zmage balkanskih Slovanov. Po končani službi božji so jugoslovanski dijaki, bilo jih je okrog 150, korakali skupno pred bolgarsko in srbsko poslaništvo, kjer so popevali navdušene narodne pesmi. Dijaki so hoteli nato še korakati pred palačo ruskega poslanika, a jim je policija to zbrala. Ko so hoteli dijaki prodreti policijski kordon, so policaji potegnili sablje, na kar so se dijaki razkropili. Na Kärntneringu se je nato zopet zbralo kakih 80 dijakov. Policija jih je pozvala, naj se razidejo, a dijaki so se uprli. Nato je policija 15 demonstrantov aretirala. Dijaki so klicali: „Živio Srbija!“, „Proč s Čuvajem!“, „Živela Bolgarija!“ — V Budimpešti pa se je vršil dne 24. t. m. velik shod socialne demokracije zoper vojsko. Množice so klicale: „Živio ljudovlada!“ Nastal je v dvorani velik nemir, tako, da je vladni zastopnik razpustil shod. Na ulici je prišlo nato do pretepa med policijo in demonstranti. Nekemu policistu so ustrelili konja; 12 policajev pa je ranjenih. Policija je nato z golo sabljo razgnala množico in zaprla 86 oseb.

* Obvestilo. Častivrednim dušnim pastirjem, zlasti tistim, ki so že večkrat poizvedovali po novi sinodalni knjigi, boji povedano, da bo obširno delo kmalu dotiskano. Sme se pa že sedaj trditi, da bo ta knjiga v resnici vzgledno delo, ki bo presejala vse pebere dosedanje sinode. Štela bo v osmerki nad 1000 strani, napolnjenih s prekristnimi nauki in z zlatimi navodili, veljavni pa za dolgo dobo let.

* „Gospodarske Novice“ kakor tudi zabavna priloga našega lista tokrat izostaneta, ker se je delo v tiskarni radi polaganja novih strojev zakasnelo. Naj nam naši naročniki to oprostijo. „Gospodarske Novice“ bodo pozneje izšle v dvojni velikosti.

* Soterija. Pod tem naslovom bo začela v prih. številki našega lista izhajati krasna daljša povest. Snov ji je vzeta iz prvih tristoletij krščanstva, ko je mlada Kristusova cerkev morala pretočiti toliko krvi. Povestnemu delu bomo dali na priloži več prostora kot doslej. Opozarjamo na to spremembo naše čitatelje ter prosimo, da nam vrnejo njašo pozornost z mnogostevilnimi novimi naročniki.

* Tržno poročilo. Rači splošne vojne navarnosti se cene žitu dan za dnevom dvigajo. V zadnjih 8 dneh se je dvignila cena pšenici za 5 vin., rži za 10, lanske koruzi 15—20 vin. pri 100 kg. Ječmen prve vrste je ostal pri svoji dosednji ceni, slabšim vrstam pa je cena nekoliko padla, tudi letošnja koruza se plačuje za 5 vin. ceneje. Ogrski oves vstraja pri prejšnji ceni, dočim je cena avstrijskemu ovsu padla za 10 v. — Cene so sledeče za 100 kg: pšenica 20 K 50 vin do 24 K 80 vin.; rž 19 K 40 vin., do 20 K 30 vin.; ječmen 18 K 50 vin. do 22 K 80 vin.; koruza 20 K do 21 K 50 vin.; oves 20 K 40 vin. do 22 K 20 vin.

* V današnji številki je priloženo pripravilo češke tverke M. Tomec v Hampolcu. Kdor si hoče nabaviti dobro blago, naj se obrne na to tverko.

* Sedem lepih božičnih napevov za mešan zbor je zložil in izdal g. Karol Berva, v dja orgelske šole in mestni organist v Celju. Partitura 1 K, posamezni glasovi 50 vin.

* Zanimiva knjižica. Kdor se je za zgodovino Kranjske zadnja desetletja brigal, njemu je ime Jernej Pečnik dobro znano. Pečnik je namreč v prid domače zgodovine skoraj vse muje življenja posvečeval izkopavanju starin, nabajal čih se p.d zemljo. Odgrnil je mož na tisoče grobišč, stavil in spomenikov ter iz globočine vzdignil brezštevilna raznovrstna orodja. Naravno, da so se te izkopine sčasoma strnile v sliko o Kranjski v predzgodovinski dobi, to je v dobi, iz katere že po listih nah ni vesti. In to sliko nam podaja Pečnik v knjižici „Vojvodina

Kranjska v predzgodovinski dobi, ki stane 50 vinarjev in jo je dobil pri njemu samemu (Ljubljana, Str.liške ulice 10.)

Mariborski okraj.

m Maribor. V baziliki Matere milosti se je v nedeljo, dne 24. novembra, vršila izredno pomenljiva slovesnost. Teden prej, dne 17. novembra, so premisljivi knezoškofo tam posvetili novi oltar sv. Frančiška Serafskega, zdaj pa sedmi in zadnji stranski oltar, v kapeli na severni strani tik glavnega oltarja, v čast naši ljubi Gospej od presv. Srca. Pred 20. leti, ob začetku velikega podjetja, se je župnijski upravitelj o. Kalist za slučaj, da bo srečno dozidana nova cerkev in v njej postavljenih poleg glavnega 6 stranskih oltarjev, zaobljubil, postaviti še 7. stranski oltar v slavo naši ljubi Gospej od presv. Srca, katere podoba je bila zelo češčena v stari cerkvi in katere posebnemu varstvu je izročil svoje načrte. Hvala Bogu, vse je dovršeno, in najnovejši oltar je izpolnitev storjene obljube, je sklepni kamen stavbe, in z njegovim posvečenjem je venčana vrsta mnogoterih posvečenj v prekrasni baziliki. V soboto, 23. nov., ob 5. uri zvečer, so mil. Nadpastir prenesli ostanke sv. mučenca Inocencija in sv. mučenice Barbare in Lucije iz školijske palače v baziliko ter so pri oltarju sv. Filumene s stolnim kapiteljem in z oo. frančiškani opravili zapovedane cerkvene molitve ali dnevnice. V nedeljo se je sveto opravilo pričelo ob 8. uri zjutraj. Po slovesni pridigi, katero je imel profesor dr. Medved, se je od ¼ na 9. do ¼ na 11. vršilo posvečenje novega oltarja in blagoslovljenje njegovih kipov in podob ter druge opravil. Pri tej priložnosti so prevzvišeni tudi blagoslovili novo (dvanajsto) izpovednico v isti kapelici in nov križ za procesije III. reda v Kapeli pri Radencih. Nato so pri glavnem oltarju ob asistenci stolnega kapitelja in oo. frančiškanov peli pontifikalno sv. mašo, ob ¼12. uri pa so stopili na pridiznico ter v enourni pridigi na podlagi z odpustki obdarovanega zdihljeja „Naša ljuba Gospa od presv. Srca, prosi za nas!“ opisali novi oltar ter pojasnili pomen imenovanega naslova in pa skrivnostno oblast preblažene Device z ozirom na presv. Srce božje. V srcu ganjeni so mnogoštevilni verniki pazljivo poslušali poučna izvajanja visokega govornika, ki so končno z zahvalo za doseženo pomoč božjo izročili stavbo tudi za prihodnje čase v varstvo božje, izrekli nadpastirsko zahvalo vsem, ki so kaj pripomogli k zidanju veličastne bazilike, ter izrazili željo, da bi nas pri poslednji sodbi, o kateri je govoril nedeljski evangelij, Sree našega Sodnika na priprošnjo naše ljube Gospe milo sodilo. Zahvalna pesem Te Deum je ob 1. uri popoldne dostojno zaključila slovesnost, ki je kot dovršitev veličastnega dela zgodovinskega pomena za mariborsko, vernemu ljudstvu vedno bolj priljubljeno baziliko.

Mariborske občinske volitve so pokazale, da se nemško-liberalna stranka le slabo skupaj drži. Pri volitvi II. razreda je propal kandidat volilnega odbora, Havliček, proti barvarju Zinthauerju. Havlička so vrgli uradniki, ki imajo nanj piko. Obrtniki, ki drže Havlička, pa so pri volitvi I. razreda dne 26. novembra pripomogli, da je propal kandidat profesor Seperer in je bil izvoljen mesto njega Havliček. V tem razredu sta izvoljena tudi župan dr. Schmiderer in poslanec Wastian.

Izzrebani porotniki v Mariboru. Za četrto toletno porotno zasedanje v Mariboru, ki se prične dne 2. grudnia t. l., so bili izzrebani naslednji porotniki: Janez Nedelko, hišni posestnik; Friderik Nerat, čevljarški mojster; Alojzij Peklar, kovaški mojster; Oton Polegeg, mesarski mojster; Janez Posch, trgovec; Valentin Wehovar, trgovec z obuali; Friderik Wiedemann, zasebnik; Karol Worsche, trgovec; vsi iz Maribora. Iz okrajnega glavarstva mariborskega: Janez Schautzer, gostilničar; Jurjevvrh; Anton Inkret, posestnik, Krčevna; Jurij Mulec, posestnik, Laze; Alojzij Krenn, posestnik, Plač; Jožef Šerbinek, posestnik, Plač; Janez Nerath, posestnik, Rošpoh; Anton Hauc, posestnik in župan, Ceršak; Alojzij Jäger, trgovec, Sv. Lovrenc nad Mariborom; Andrej Wesonig, posestnik, Rudečbreg; Jožef Ledonek, posestnik, Cret; Alojzij Kugler, posestnik, Poličane; Engelbert Sicherl, trgovec, Spodnja Poljskava; Franc Juhart, lesni trgovec, Slov. Bistrica; Karol Kukovitsch, slaščičar, Slov. Bistrica. Iz ptujkega okrajnega glavarstva: Anton Jurca, c. kr. komerčni svetovalec, Ptuj; Janez Riegelbauer, trgovec, Ptuj; Jagez Steudte sen., hišni posestnik, Ptuj; Janez Turkuš, veleposestnik, Majšperg. Iz ljutomerskega okrajnega glavarstva: Adolf Zorzini, grajščak, Gornja Radgona; Alojzij Schaller, posestnik, Šratovci; Franc Magdič, posestnik, Mekotnjak; Feliks Hedžet, trgovec, Veržej. Iz slovenjgraškega okrajnega glavarstva: Martin Mraulak, ekonom, Spodnja Vižingja; Edvard Draxler, posestnik, Muta; Jožef Wormer, posestnik, Janžev Vrh; Alojzij Hubmann, hišni posestnik, Marenberg. — Kot nadomestni porotniki so izzrebani pa: Karol Bross, tovarnar; Anton Birgmayr, trgovec s senom; Martin Ertl, dimnikarski mojster; Frider. Felber, trgovec; Franc Gulda, agent; Pavel Heritschko, lončarski mojster; Janez Holzer, brivec; Jakob Juretschko, dimnikarski mojster in Ferdinand Hauptmann, trgovec; vsi v Mariboru.

m Kamnica pri Mariboru. Pri nas smo obhajali v nedeljo, dne 24. novembra, Slomšekovo slavnost. Obisk je bil zelo lep. Domači pevski zbor pod vodstvom č. g. Škofa je zapel več lepih pesmi; posebno so nam ugajale Slomškovke. O Slomšku je govoril

Fr. Žebot iz Maribora, ki je med govorom omenjal tudi boje naših slovanskih bratov na Balkanu. Nato je bilo še več deklamacij, poklonitev mladine Slomšku, igra: „Veseli god“, katero je naša mladina prav dobro predstavljala, slika „voda in vino“ in prosta zabava. Kamniški Slovenci smo z uspehom prav zahtovaljni.

m Gor. Sv. Kungota. V četrtek, dne 24. novembra, smo pokopali Magdaleno Najdič, in v petek, dne 15. novembra, Marijo Holler, obe iz Vrtiča. V četrtek, dne 21. novembra, pa je umrl tukaj trgovec s sadjem na Dunaju, ki je dolgo časa v sadnih letih prihajal semkaj v tukajšnjo okolico kupovat sadje. G. Fr. Lang, je bil v soboto, dne 23. novembra dopoldne od tod prepeljan na Dunaj.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Tukajšnji naučitelj g. Simon Ježovnik je obhajal dne 24. novembra 50letnico službovanja kot učitelj in 40letnico bivanja v St. Rupertu. Njemu na čast se je priredila lepa slavnost, ki je krasno uspela. Še na mnoga leta!

m Trotkova. Dne 17. t. m. se je priredila veselica v prostorih g. Antona Šiško, kateri je prisostvovalo domače Veteransko društvo. Udeležba je bila vključ slabemu vremenu obilna. Izborno so udarjali domači tamburaši. — Radi požara v Ihovu pri gosp. Kaučiču se nam poroča, da se ne ve, na kak način je izbruhnil ogenj; otroci baje niso krivi.

m Fram. Nogo si je zlomil Alojzij Kores, kovaški najemnik, preselivši se semkaj pred par meseci iz Maribora.

m Maribor. (Slovensko gledališče). Na Miklavžovo nedeljo, dne 8. decembra se predstavlja „Rdeča kapica“, pravljica s petjem v 4 dejanjih. Po igri nastop Miklavža s sijajnim spremstvom. — V nedeljo 15. decembra ob 4. uri popoldne Slomšekova slavnost v prid dijaški kuhinji v Mariboru.

m Mariborskemu Orlu so darovali vlč. g. biseromašnik M. Šnko v Središču 20 K in Km. Bralno društvo pri Sv. Križu nad Mariborom 20 K. Prisrčna hvala!

m Gornja Sv. Kungota. V nedeljo, dne 8. decembra, na praznik Brezmadežnega Spočetja bo pri nas slovesen sprejem v Marijino družbo deklet. Cerkevni govor ima prof. dr. Hohnjec. Spovedovala bosta dva spovednika, in sicer tudi že v soboto od 2. ure popoldan.

m Sv. Benedikt v Slovenskih gor. V imenu Bralnega in gospod. društva pri Sv. Benediktu v Slov. gor. izrekamo prisrčno zahvalo vs m tistim gospodom in gospicam od sv. Trojice in sv. Leuarta, ki se naše nedeljske prireditve sicer niso mogli osebno udeležiti, pa so nam vendar poslali velikodušno visoko vstopnino. Hvala lepa v imenu balkanskih bratov, katerim bomo nekoliko olajšali njih gorje.

m Isešnica pri Fr. mu. Na Pisek-Vaubnikovi gostiji je nabrala gđc. Ivanka Šnudi-ova za Slov. stražo 17 K 50 h. Živeli vrli svatje!

Ptujski okraj.

p Ptujске novice. Jerum, kaj bo? Gospod urednik, ali veste nekaj strašnega! Ne morem govoriti, groza mi napolnjuje srce. Zato raje pišem. Pomislite, v nedeljo, dne 1. decembra, bodo imeli štajercijanci na Ptujih velikanski tabor, vsaj največji kanon bodo obrnili proti slovenskim poslancem in njih politiki, Linhart bo pritisnil in Slovencev ne bo več na svetu. Jerum, jerum, kaj bo! Ubogi Slovinci, sedaj ste fuč! U... u... u...! — Katarinin sejem. Vsačoletni sejem na god sv. Katarine, dne 25. novembra, je bil še precej obiskan. Vendar ni bilo pravega življenja; povsod tožijo o slabi kupčiji, samo šnopsarije so bile tako dobro obiskane, da so ljudje komaj in še-le po dolgem čakanju prišli do dragoce nega šnopseka. Povsod primanjkuje denarja, za ptujski strup pa se najde zadnji krajevar. Ubogo ljudstvo!

p Ptuj. Izvedeli smo, da je bil zadnji duhovnik po okolnostih prisiljen izstopiti iz ptujke Čitalnice, zlasti vsled ostudnih napadov v listih, s katerimi so čitačniški glavarji v bližnjem sorodstvu. Sicer se je pa itak že zadnji čas opazovalo, da liberalni voditelji Čitalnice gledajo prav neradi, le nekako prisiljeni, katoliško ljudstvo v Narodnem Domu. Pri tej priliki je gotovo umestno, da se vprašamo — in videli bomo, da ne bo to nezanimivo — kdo so ti gospodje, ki hočejo kot nekaki paše vladati v čitačniški hiši, ker ptujski Narodni Dom je last Čitalnice. Gotovo so ti gospodje segli globoko v žep in žrtvovali velike svote za nakup te hiše, tako bo mislil navaden človek, če vidi njihovo oblastno obnašanje. Toda stoj! Razven dr. Jurtela morebiti nabeđen izmed njih ni dal niti vinarja. In taki ljudje naj imajo tam glavno besedo, gledajo po strani na katoliško in narodno misteče kmete in duhovnike, ko vendar sami edino-le od slovenskega kmečkega denarja živijo. Za nakup te hiše so se izdale akcije (deleži), katerih največ so prevzeli (zdaj že večinoma rajni) duhovniki, n. pr. mariborski kanoniki (Herg, Kosar, Bohine), župnik Rajč, Vojsk itd. Obljubilo se jim je, da bodo pozneje deleže obrestovali, in sčasoma, ko bo mogoče, odplačevali. Namesto tega pa zdaj raje podpirajo hinavsko „Slogo“, da sejejo po njej med slovenskim ljudstvom s pristno farizejsko zvitostjo neslogo in podžigajo bratomorni boj. Ali so za to žrtvovali rodoljubni duhovniki tepe svote, da bi se tam zdaj šopirili praznoglavi liberalni duhovniki, prezirali slovenskega kmeta ter zaničevali duhovnike? Ali je to narodno delo? Če ne morete niti toliko skriti liberalnega grebena, potem pa izbršite iz hiše napis: Narodni Dom, in ga nadomestite z drugim, n. pr.: liberalni ali frakarski dom — a prej si ga plačajte!

p Sv. Lovrenc na Dravškem polju. Poučni shod, ki ga je sklicalo Bralno društvo dne 24. t. m., je bil od mnogobrojnih zborovalcev in zborovalk obiskan. Menda zato, ker je bil na dnevnem redu govor o jugoslovanih in balkanski vojski, je poslalo c. kr. okr. glavarstvo v Ptuj g. komisarja Volta. Predsednik o. tvori zborovanje društva, čegar naloga je med drugim stik ljudstva s sodobnimi dogodki in njih razumevanje posredovati. Nato g. župnik in deželni poslanec oriše kratko zgodovino jugoslovanskih držav, njih boje s

Turki, zlasti pa sedanjo osvobodilno vojsko, ki je osupnila ves svet, po kateri so dobili zlasti Nemci hud nadih in kašelj. Na zemljevidu se je razložil dosežani potek vojske. Predsednik opozarja na vzroke izrednih uspehov krščanskega orožja in nehalnost, s katero se hrvaškemu in slovenskemu narodu plačuje, da sta stoletja branila zahodno Evropo, zlasti Nemce, pred turškimi navali. A dan pravice mora zazoreti tudi nam! — V naši občini se je postavila nova mostna tehtnica z najnovejšim in najboljšim ustrojem. Tehtnica, za katero je podelilo poljedelsko ministrstvo po c. kr. kmetijski družbi 500 K podpore, je izročena prometno.

p Starše v Št. Janžu na Dravskem polju. V eni zadnjih številčk ptujskega „Stajerca“ je naš edini vaški štajercijanec napadel našega moža Ekarta, zvestega pristaša Kmečke zveze, napadel pa je že prej druge poštene in za vse dobro vnete može. To omenjamo še drugim v fari, da bodo gospodarji in gospodinje vedeli ob priliki pokazati vrata temu zagriznemu štajercijancu. Štajercijevemu dopisniku svetujemo: Lepo ponižen bodi ter svoje plitve modrosti ne prodajaj po fari in ne delaj med nami nemira in prepira.

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Dne 21. novembra je umrla 48 let stara Apolonija Simonič iz Trnovske vasi. Pogreb je bil v soboto, dne 23. novembra. Rajna je bila dobra gospodinja in vzorna mati svojih otrok. Naj v miru počiva!

p Ormož. Kakor se sliši, namerava neki ptujski velefabrikant z žganjem kupiti novoizidano Sallegovo hišo, kjer bi naj na debelo in drobno razprodajal žganje, in seveda obenem širil med ljudstvo „Stajerca“. Za to dobroto se mu pa mi Ormožanci že vnaprej zahvalujemo in mu damo pameten nasvet, da naj lepo mirno v Ptuj ostane.

p Središče. V četrtek, dne 14. novembra, se je vršilo pri nas gospodarsko zborovanje, katerega so se udeležili najuglednejši posetniki iz cele župnije. Predaval je o razvoju in napredku kmečkih gospodarskih organizacij in o ustroju kmečkih posojilnic gosp. nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora. Po njegovem predavanju se je sklenilo, ustanoviti za župniji Središče in Sv. Miklavž pri Ormožu kmečko posojilnico-rajfaiznovko ter se je izvolilo načelstvo in nadzorstvo. Nova posojilnica bo začela poslovati v nedeljo, dne 29. decembra.

p Središče. Dne 24. novembra je zagledalo pri nas luč sveta zopet novo društvo: Slov. kat. izobraž. društvo. Ob tej priliki je prišel govorit gospod drž. in deželni poslanec, prof. dr. K. Verstovšek iz Maribora. Šoh je otvoril č. g. kaplan, za predsednika se je izvolil g. M. Kunst, posestnik iz Šalovec. Ta je pozdravil v obilnem številu zbrane ter podal besedo g. poslancu. G. govornik je v enournem govoru razlagal pomen bralnih društev in izobrazbe sploh, ki je danes potrebna tudi prirostemu ljudstvu. Nazadnje je opominjal Orle, ki naj bodo verni, narodni in v pravem pomenu besede korajžni. Predsednik Kunst se je zahvalil g. poslancu in zaključil šoh. V odbor Bralnega društva so izvoljeni: Bedjanič Andrej kot predsednik; Kunst Andrej kot podpredsednik; Bratuša Ivan kot tajnik; namestnik: Lašič Matija; blagajnik: Lukačič Rud.; namestnik: Roškar Iv.; knjižničar: Hernja Fr.; pregledovalca računov: Črček Iv. in Jurkovič Jož.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Zadnji liberalni šoh se je ponesrečil. Na shodu so bili Zabavnikov sinovi, štirje Frančeki, trije Vančeki, dva Jožeka, pa g. Andraž Lihtenvalner. Dalje ni vredno pisati, ker druge nesreče ni bilo. — En „klerikalec“, ki je bil zraven.

Ljutomerski okraj.

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 17. t. m., blagoslovila sta se na Grlavi prav slovesno vpricho mnogobrojnega vernega ljudstva, križ in prelepa nova gotiška kapela z ličnim stolpičem in milo donečim zvončkom. — V prijetni in veseli družbi je nabrala domača mladenka Malika Korošakova za Dijaško kuhinjo v Mariboru 8 K 20 vin.

1 Od ogrskih Slovencev. Dobro ljudstvo je žal hudo tlačeno od mažarskih graščakov, guljeno od židov in zapuščeno od omikancev. Vzgleđ: Po nekaterih župnijah še udov za Mohorjevo družbo počejo sprejemati, četudi so knjige na verski podlagi. Prehudo bi bilo objavljati, kaj vse govori preprosto ljudstvo ob takim postopanju. Ljudstvo ni naučeno, čitati v materinem jeziku, kaj še-le pisati. In vendar se marsikdo z lastno marljivostjo tega nauči. Blizu Sobote je doma prileten mož. Čitati se je naučil sam, pisati ne zna. Rađ bi bil imel slovenski molitvenik. Gre li gospodu kaplanu s prošnjo, da se mu napiše par vrstic in naroči slovenski molitvenik. In uspeh? Gospodu sta se premaknili rami, drugega nič. In kmetič je šel 1 uro hoda daleč, da mu je bilo ugodeno. Ali ni tak človek vreden vsega spoštovanja? Če bi bil tudi Kitajec, pred takim narodnim navdušenjem je treba imeti spoštovanje. Le Slovencu prezira domačina, delujoč med domačini. G. dr. Lenaršič, kaj mislite, ali se knjiga zato ne sme naročiti, ker je molitvenik, ali ker je slovenska?

1 Ščavnica. Nekateri nedobri ljudje nas hočejo z zvijačo in s silo potopiti v samo nemškutarijo. Kaj imamo od nemškutarije? Ali so n. pr. Benedičani manj izobraženi kakor mi? Ali gospodarstvo zaostajajo? Ali slepo verjamejo vsakemu širokoustnežu? Ali si kdo upa iti k njim nesramno lagat, pri vsaki hiši drugače govorit, povsod druga pisma kazat? Zakaj ne? Ker so zavedni možje poštene narodnosti. Zavedni so, ker

so se pošteno izobrazili. Izobrazili so se, ker so poštene in resnične nauke poslušali, razumeli in izvajali. Marsikdo med njimi zna nemško, a zato ni nemškutar. Pri nas naj bi se tudi kaj poštenega naučili, da bi res kaj znali kakor drugod. Nemščine naj bo v naši šoli le toliko, kolikor zahteva postava, ne pa toliko, kolikor hoče „nepriustranska“ c. kr. politična oblast v Ljutomeru, šolski nadzornik gosp. Heric, veliki Nemeč iz Gornjega Građa in neomadeževano čist značaj, g. Spende, ali celo prusko-protestantovski Šulferajn. Z nemškutarijo samo zaostajamo v izobrazbi, se smešimo in zavedni ljudje se nam pomilovalno smeji, če pri nas solnce poje.

1 Ljutomer. Podporno društvo Franc Jožefove šole vabi na šolsko tombolo, ki se vrši v nedeljo, 1. decembra v gostilni g. Seerja v Ljutomeru. Odbor prosi ob enem vse p. n. prijatelje naše šole za blagohotne prispe ke oz. dobitke, kar se naj pošlje do sobote 30. t. m. g. blagajničarki Ivančič ali pa predsedniku „Podporna društva“ učit. Zacherlu. Sprejme se hvaležno vsak dar.

Slovenjgraški okraj.

s Podgorje pri Slovenjem Građu. Slomškova slavnost, ki se je vršila ob obilni udeležbi dne 3. novembra in se ponovila dne 10. novembra, je izborna izpadla. Vsi igralci in igralke so izvrstno rešili svoje vloge. Vsa čast jim! Zlasti igra: „Zlata krona“, ki je jako težavna, so izborno pogodili.

s S Pohorja. Vera peša pri Sv. Primožu na Pohorju, in sicer vera v ptujskega „Stajerca“. Sirota je prišel čisto ob vero, in tega je kriv vsega, keđo? — „Slovenski Gospodar“. Vzrok, da je z vero v ptujskega „Stajerca“ proč, je sedaj zopet en nov naročnik na „Slovenskega Gospodarja“. — A. C.

s Šoštanj. Tukaj je umrl dne 19. novembra obče sprostovani in daleč na okoli znani Mihael Tajnik, posestnik, častni občan in mnogoletni župan okolice Šoštanj. Bodi mu zemljica lahka!

s Šoštanj. V nedeljo ob 1/3. uri je izbruhnil v obširni mizarski delavnici Josipa Lampreta požar, ki je v kratkem času upepelil vso zalogo, kolikor se je ni dalo pravočasno odstraniti. Stanovanje Lampretove rodbine so obvarovali, pa tudi tam je ogenj že načel streho in v gornjem nadstropju je strop razpokan. Na pomoč je prihitela najprej požarna bramba iz Družmirja, potem pa ona iz Šoštanja. Obe sta delovali jako pridno. Gasilci so bili sami v veliki nevarnosti; ko je del strehe na južni strani zdrknil nenedoma na tla, bi bilo skoro vjelo tri gasilce, ki so bili prav blizu, eden celo na lestvi. Nekateri so pri svojem požrtvovalnem delu zadobili tudi večje in manjše poškodbe. Kako je nastal ogenj, nihče prav ne ve; domneva se, da se je zgodil kratki stik električnega toka. Lampreht je bil sicer zavarovan, a za toliko škodo gotovo prenizko. Ker ni bilo vetra, se k sreči požar ni razširil dalje. — Nedeljska Slomškova slavnost je krasno uspela.

s Dravska dolina. Zadravske nemškutarje bolijo silno v srce slavne zmage balkanske zveze ter žalujejo za Turki. S tem se izdajo, da so prijatelji Prusov. Gliha vkup štiriha.

s Dravska dolina. Narodne odločnosti učimo se od nasprotnikov: Marnberški Nemeč, potomec slovenskih dedov (vsaj ime ga izdaja) zaide po žveplenke v trgovino, kjer nima zaveden slovenski trgovec nobenih drugih, razun onih v korist obmejnih Slovencev. Gospod odrine krajcar, si prižge tobak, misli vtakniti škatljico v žep — a zapazi slovenske barve na njej. Brez obotavljanja jo položi pred prodajalca, popusti plačano ter jo urnih krač odkuril ne meneč se za denar, ki mu ga nesebičen Slovenec za njim ponuja. — Nauk: res draga žveplenka, pa Marnberžan je pokazal odločno zvestobo svoji stranki. Koliko tisoč škatljic v prid nam smrtno sovražnih Südmarke in Šulferajna pa tiho in mirno sprejmejo Slovenci, vsiljenih od nemškutarjskih zadravskih kramarjev. S tem si zagajo Slovenci sami vejo, na kateri še danes sedijo, pa ne bodo dolgo.

s Slovenjgradec. C. kr. kmetijska podružnica slovenjgraška priredi v nedeljo dne 8. dec. ob 10. uri dopoldne v dvorani okrajnega zastopa podučno zborovanje, pri kateri priliki se bo izročilo predsedniku srebrno kolajno s priznano diplomom.

Konjiški okraj.

k Zreče. Po 14mesečnem trpljenju je umrla vrla žena Terezija Založnikova, stara 71 let. Svetila ji večna luč! — Pri tomesečnem shodu Dekliške zveze so govorile: Komperšek Ana, Leskovar Zetika, sestr. Klančnik Frančiška in Kačica, Orož Tončika, Orož Hanika.

k Zreče. V prslavo desetletnice Marijine družbe uprizorijo dekleta 8. decembra po večernicah igro „Marijin otrok.“ Na sporedu so tudi deklamacije, petje in še marsikaj zanimivega.

Celjski okraj.

c Celje. V liberalnem generalnem štabu se opazuje zadnji čas, da zasledujejo drugo taktiko. Zopet so se začeli organizirati. Sedaj snujejo politična društva za posamezne kraje in okraje. Naši voditelji bodo morali paziti. Četudi ni treba preceenjati liberalnega dela, vendar tudi ne podcenjevati. — Na dnevnem redu liberalnih zborovanj je sedaj stalno tudi točka o celjskem gimnazijskem vprašanju. V naših krogih je znano, da poslanci Kmečke zveze to vprašanje zasledujejo. Liberalcem pa se čudimo, da so to vprašanje istotako popolnoma zanemarjali, ko so imeli še svoje poslance, ki so imeli z vlado prijaznejše razmerje nego naši. — Tudi o osebno-dohodninskem

davku govorijo liberalci. Samo tega ne povedo, koliko zaupnikov ima davčna oblast v njihovih vrstah.

c Celje. Orglarska šola je priredila zadnji četrtek v gledališki dvorani pri „Belem volu“ „Pevski venček“, kateri se je zelo dobro obnesel. Tudi igra: „Raztresenca“ je dobro izpadla.

c Hmelj. Cene hmelju na žatečkem trgu so enake cenam prejšnjega tedna. Promet je radi male množine hmelja, ki je na trgu, zelo slab. Vsak dan se proda le približno 50 bal.

c Braslovče. Za mnogimi, ki so prirejali letos Slomškovo slavnost, tudi Braslovčani nismo zaostali. Dekliške zveze v naši dekaniji so priredile v nedeljo zabavno veselico, koje čisti dobiček je namenjen Slovenski Straži, v čast in proslavo našemu slovenskemu apostolu Slomšku. Iz Ljubljane je prišel č. gosp. J. E. Kalan, ki nam je v slavnostnem govoru slikal Slomška kot vzor dela in vzor narodnjaka. Po prelepem pozdravu so zapeli šentjurski pevci nekaj krasnih pesmi, od tam so nekatera dekleta podajala kot stihe to, kar je Slomšek pisal in pesmil. Braslovška dekleta pa so uprizorila veseloigro: „Oh, ta Polona“ in so za svoje dovršeno igranje žele mnogo priznanja. Nobena prireditelj tukaj „na Legantu“, kjer se je vršila slavnost, še ni bila tako dobro obiskana in vem, da je naklonilo slavno občinstvo Slovenski Straži precej kronic. Hvala torej vsem prirediteljem in slavnemu občinstvu; ta dan je bil lep, ta dan je bil ves poln naukov, ta dan smo čistili Slomška, ta dan smo se ogrevali z novim ognjem za materin jezik in milo Slovenijo.

c Sv. Jurij ob Taboru. Poročil se je Antonin Cestnak z Lucijo Lukman, in Ludovik Drnolšek, z Josipino Marko. Oba ženina sta iz Lok, obe nevesti iz Črnege vrha. Vsi so bili delavni člani mladinskih zvez, gotovo bodo znanprej zvesti pristaši S. K. Z. Na mnoga leta!

c Šmarje pri Jelšah. Pretekli ponedeljek smo imeli prav lepo poroko. Član in svetovalec Mladeniške Marijine družbe, Maks Jecl, zgleden, neustrašen in goreč za vse dobro, se je poročil z Nežiko Spraje iz Laporja, seveda tudi Marijino družbenico. Č. gospod voditelj, ki ju je poročal, se je v primernem nagovoru zahvalil ženinu za lep zgled, ki ga je dal našim fantom in celi družbi, naj ostane tudi kot mož neustrašen katoliški strankar. Zahvalil se je tudi vsem družbenikom in družbenicah, ki so se udeležili poroke in mu skazali s tem posebno čast. Pri sveti maši je stregel prav vsopodbuđno kot ministrant največji fant iz Marijine družbe, Janez Novak. Na gostiji se je nabralo 10 K za Slovensko Stražo. Bog in Marija z vama, mlada poročenca!

c Iz laškega okraja. V 33. številki ste poročali, da hodi po mariborskem okraju nek agent, kateri se izdaja za pooblaščenca c. kr. okrajnega glavarstva in ponuja kmetom z vso silo varnostne priprave za mlatične stroje. V 37. številki vašega lista pa dotični gospod izjavlja, da ni res, da bi se kmetom vsiljeval in se izdajal za pooblaščenca okrajnega glavarstva. Res pa je, da je dotični gospod hodil tudi po laškem okraju in silil kmete, da naj od njega naročijo varnostne priprave za mlatičnice. Toliko resnici na ljubo. Prič je dovolj.

c Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi dne 1. decembra to je v nedeljo, Slomškovo slavnost z raznimi deklamacijami in predstavo „Veseli god“ s sodelovanjem č. šolskih sester. Slavnostni govor ima dr. Hohnjec. Prosi se obilne udeležbe. Vse se vrši na odru pri Belem volu v Celju.

c Celjsko okrožje Orlov pozor! V nedeljo, 1. decembra ob 9. uri je seja celjskega okr. žja Orlov v Celju pri „Belem v lu.“ Udeležiti se je morajo vsaj vsi načelniki in podnačelniki celjskega okrožja, ker so važna vprašanja na dnevnem redu. Seje se udeležiti tudi predsednik podzveze Orlov posl. dr. Verstovšek, če le ne bo poklican radi organizacije kam drugam. Spored: a) p ročilo predsednikov in načelnikov o organizatoričnem in tehničnem delovanju; b) preses delovanja v odsekih; c) določitv članarine za okrožje; d) ureditve revizije za l. 1913; e) sklepi glede organizacije in teh. dela po celem okrožju v zimskem času; f) posvetovanje glede strokovnih listov.

c Jurklošter. V nedeljo dne 1. decembra se vrši po poznem svetem opravilu pri nas gospodarsko predavanje. Predaval bo gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak o gospodarskih organizacijah in o vojski na Balkanu.

c Trbovlje. Kmetje in delavci se vabijo k gospodarskem predavanju, katero se vrši v nedeljo, dne 8. decembra po večernicah v Društvenem domu. Govoril bo g. nadrevizor V. Pušenjak o gospodarskih organizacijah in posledicah vojske na Balkanu. Z ozirom na zanimivo, času primerno predavanje, iz katerega bo vsakdo marsikaj koristnega odnesel, se pričakuje obilna udeležba.

c Sv. Rupert nad Laškim. Kat izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 8. decembra po sv. mat. v šolskih prostorih za uboge šolarje Miklavžev slovnost. Ubogim šolarjem se bo razdelila dobra zimska obleka in obute, za kar so premožnejši farani prispevali z obilnimi darovi. T rej pridite k prireditvi v obilnem številu!

c V Razboru pri Zidanemestu priredi K. sl. izobraž. društvo dne 8. decembra v hiši g. F. Imperl gledališko igro „Kazen ne izostane.“ Začetek ok pol 3. uri popoldne.

c Kmetijska podružnica za Zadrško dolino priredi dne 1. dec. dve zborovanji in sicer ob 8. uri zjutra pri Sv. Frančišku v šoli in ob 3. uri popoldne v Boči v gostilni g. A. Zmavc. p. d. Šek. Na obeh zborovanjih govori g. Peršuh, živinozdravnik iz Braslovč.

Brežiški okraj.

b Brežice. Minulo nedeljo se je vršil občni zbor podružnice Slovenske Straže. Sicer je pri nas še veliko premalo zanimanja za narodno-obrambno delo, a vendar je imela podružnica v preteklem društvenem letu vseh dohodkov nad 280 K, za kar ima posebno velike zasluge marljiva blagajničarka, ki je n. pr. tudi za loterijo sama razpečala do 60 srečk Slovenske Straže.

b Rajhenburg. Vžitkarica Urša Pavlič v Stolvniku, katera je bila stara že 87 let, je umrla vsled starosti dne 22. t. m. Njena sneha Tonka Pavlič pa je umrla kmalu potem brez da bi bila prej bolana, tako, da sta ležali obe v enem dnevu pri eni hiši na mrtvaškem odru.

b Videm. Poročil se je g. Ivan Rožman, posestnikov sin v Pesjem, z vrlo mladenko Faniko Ban, ki je bila podpredsednica Dekliške zveze na Vidmu in celo vrsto let vzgledna cerkvena pevka. Mlademu paru želimo obilo sreče in blagoslova.

Sv. Lenart v Zabukovju. Dnevi od 3.—6. t. m. so bili za nas prav veseli. Praznovali smo svečano god našega farnega patrona sv. Lenarta, obenem pa tudi 100letni spomin, odkar je ustanovljena tukaj v St. Lenartu župnija. Preskrbeli so nam v ta namen naš preč. g. župnik, da se je skozi 3 dni zaporedoma v naši farni cerkvi oznanjevala beseda božja in se čelili sveti zakramenti. Bili so ti dnevi v resnici za nas dnevi najsrečnejšega duhovnega veselja. Prišli so pomagati preč. gg.: p. gvardijan iz Krškega, duhovni svetovalec in župnik Anton Ribar, župnik Franc Gartner in Jožef Strmšek.

b Dobje pri Planini. V podporo trpečim našim slovenskim bratom so zavedni Dobljani nabrali 80 kron. Znesek se je odposlal v Ljubljano, odkoder pošiljajo nabrane zneske v Črnogoro, Srbijo in na Bolgarsko. Bog plati!

Najnovejša. Vojska.

Konzul Prohaska živ. Kakor poroča konzul Edl iz Skoplja na Dunaj, je došel Prohaska živ in zdrav v Skoplje, vsled česar Edlu ni bilo treba potovati v Prizren. Zopet se je izkazalo, kako neresnična so poročila nemških listov, ki so pisali, da so Srbi Prohasko umorili. — Nasprotstvo med Avstrijo in Srbijo je s tem, da je Prohaska še živ, izgubilo svojo ostrost, in upati smemo, da se bo vojna nevarnost polegla.

Med Bolgari in Turki se vrše pogajanja za mir. Radi tega so se baje boji ob Čataldži ustavili. Turška posadka v Drinopolju je dne 25. novembra poskusila nov izpad proti jugu, a srbska in bolgarska armada sta pognali Turke nazaj in sklenili okrog mesta tesen obroč. Bolgari se pripravljajo na glavni in odločilni napad na Drinopolje, ker hočejo mesto še prej zavzeti, ko se sklene mir.

Grki so dne 24. novembra zasedli tudi otok Chios v Egejskem morju. Otok Chios šteje čez 60 tisoč prebivalcev. Glavno mesto istega imena ima 14 tisoč stanovalcev. Leta 1822 se je pridružil otok Grški, a Turki so se za to hudo maščevali. Opustošili so cel otok, večino prebivalcev pomorili ali pa odpegljali v sužnost. Leta 1881 je hud potres porušil večino hiš na otoku. Na Chiosu je katoliška škofija in 2 katoliški škofijski šoli. Dušno pastirstvo vodijo o. kapucini.

Srbi marširajo proti Draču (Durazzo). Novejša poročila pravijo, da bodo Srbi že v prihodnjih dneh došli v Drač.

Kolera se širi dalje. V Carigradu in ob Čataldži umre in zboli vsak dan mnogo ljudi. Celotni nekateri vojni poročevalci tujih listov so oboleli. Londonska poročila pravijo, da razsaja kolera tudi med Bolgari v Mustafi-paši, v Drinopolju in med oblegavalno armado. Tudi reka Marica je baje od kolere okužena. — Avstrijsko vojno ministrstvo je radi kolere na Balkanu določilo, da se morajo vse vojaške osebe, ki pridejo z Balkana, podvreči 5dnevemu zdravniškemu opazovanju.

Državni zbor. V torek, dne 26. novembra, so se zopet začele seje državnega zbora. V torkovi seji je bilo drugo branje predloge o razredni loteriji. Vlada je predložila 6mesečni začasni proračun. Med nemškimi nacionalci in socialnimi demokrati je prišlo do hudih prepričev, ker predsednik ni dovolil, da bi se v javni seji prečitala neka socialno-demokratska interpelacija. — Hrvatsko-slovenski klub je vložil interpelacijo zaradi razpusta dalmatinskih občinskih svetov.

Vojska med Rusijo in Kitajsko. Listi poročajo, da je nevarnost, da izbruhne med Rusijo in Kitajsko vojska. Kitajci pošiljajo v pokrajine ob ruski meji vojaške čete. To bo gotovo uplivalo na Rusijo, da se ne bo podala v vojsko s kako evropsko državo.

Listnica uredništva.

Zgornja Poljskava: Tožljivo! — Šmarje pri Sevnici, Kapela, Sv. Jošt na Kozjaku! Tokrat nemogoče. — Planina! Dotični gospod se je sam izrazil, da ni treba odgovora v listih. Povdavljen! — Sv. Rupert v Slov. gor.: Pri najboljši volji nemogoče. Izročili „Straži.“ — Ker smo tokrat morali skleniti uredništvo že v sredo, izostanejo dopisi: Bohova, Ribnica, Šostanj, Zakot, Ljutomer, Hajdin, Lastnič, Sv. Trojica, Šmartno, Gornji grad, Sv. Benedikt, Ptuj i. dr. Kar ne bo zastarelo, pride prihodnjic. Naj dopisniki vpoštevajo, da nam poročila o vojski vzamejo mnogo prostora.

V korist je vsakemu

in si prihrani veliko denarja, če kupuje vse kar rabi v slovenski trgovini

J. N. Šoštarčič : Maribor Gospodskv ulica šte. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljše blago za moške in ženske obleke, vsakovrstno platno za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cefir, zgotovljene obleke, srajce za moške, ženske in dečke, velika izbira kravat, ovratnikov, nogavic, dežnikov, naramnic itd.

Cene veliko nižje kakor drugod.

Ali Vaš otrok že hodi?

Ali ste detetu, ki še vedno ne more hoditi, že dali kdaj Scottovo emulzijo? Ta bo malega okrepila in dala osobito njegovim kostem manjkajočo moč, tako da se bo kmalo postavilo na noge in čez nekaj časa že bežalo.

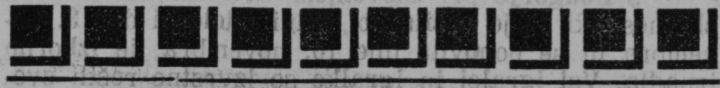
Scottova emulzija

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scottovega ravnarja.

je zaradi tega tako uspešna v enakih slučajih, ker nenavadno bogata na rednih snoveh, posebno vsebuje tudi za tvoritev kosti neobhodno potrebne mineralne soli. Ribjega olja ni mogoče dati v boljše obliki, kakor je Scottova emulzija, ki je lahko prebavna in okusna, da jo tudi najmanjši jemljejo prav radi in dobro prinašajo.

Biti pa mora prava Scottova emulzija.

Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah. Če pošljete 50 vin. v znamkah na Scott & Bowne, D. Z. O. Z., Dunaj VII., in se sklicujete na ta list, dobite poskušajo pošiljatev od ene lekarnarje.

Za čuditi se je,

kako hitro deluje „Solarine“, tekoče čistilo za kovine. V hipu se vse bliska, kar se z istim čisti.

Pri tem pa je zajamčeno pristo trupla in kisline!

Učeno, krepkega, iz poštene hiše, z dobri mišlenskimi sprječevali sprejme trgovina mešanega blaga P. Sadarcev, Gornji Mihalovec pri Središču. 1262

400 hektolitrov vipavskega in gerškega vina imam na prodaj, največ belega in rdečega. Prodajam na debelo v večjih množinah in po nizkih cenah. Imam tudi več tisoč cepeljenih trt, različnih, najboljših vrst na prodaj. Josip Cotič, prodaja vina in cepeljenih trt, Vrhopolje, pošta Vipava, Kranjsko.

Proda se malo posestvo po najnižji ceni. Hiša z opeko krita je zidana v dobrem stanu, ima eno veliko sobo in eno malo ter kuhinjo, en hlev za dve govedi, eno klet, en svinjski hlev in marof. Kovačnica čisto nova, z opeko krita stoji na samem, in se tudi sama proč prodaja, se lahko doda ena njiva. Kovačnica se porabi za stanovanje če se hoče. K posestvu spadajo štiri njive, merijo 8 orala, vrt s sadj in nasajen in kešenica na najlepši ravnini, blizu farne cerkve in glavne ceste, 5 minut od kolodvora v St. Petru v Sav. dol. Več se izve pri posestniku Ignacu Svet, istotam. 1210

Malleno štopo, suhe gobe, namizne jabolke in za most, bruske, fižol, oves, pšenico, ječmen, b. čne zrna, koruzno slamo od storžev, smrekove storže, vinske kamen, želod, krompir sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in olnate sode, ter močnate, solnate in otrobnate vreče kupi vsako množino veletrgovina

Anton Kolenc Graška cesta šte. 22, Celje.

500 kron!

Vam placam, če vam moje sredstvo „Rias maszilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih očes, stiskov in vkoreninjene trde kože. Cena 1 lončku z jamstvenim pismom 1 K. Kemény Kaschau I, Postfach 12/76. Ogrsko. 1181

Dve hiši v Mariboru, prva z vrtom prinaša na mesec 305 K. Cena je 36.000 K; druga daje na mesec 240 K. Cena 26.500 K. Plačila jako ugodna. Pisma pod šifro „Penzionist“ na upravištvu. 1180

Na stanovanje

in popolno hrano sprejme postena slovenska rodbina v Mariboru dva postena okudelska pomočnika za hrano, perilo, oskrb in stanovanje se plača samo 44 kron. Naslov v upravištvu. 1187

Dekle, zdravo močno, zanesljivo in pridno, ki ima veselje do kuhinje in zna nekaj kuhati, se lahko uči v kuhinji v moji hiši, se za eno leto takoj sprejme. Karolina Švaršnik, Majšperg pri Ptujski gori. 1202

Loterijske številke: Dne 25. novembra 1912.

Gradec . . . 14 53 74 30 72

Dunaj . . . 77 81 2 43 59

Vajenc iz poštene hiše, kateri bi imel veselje do učena mesarje, sprejme takoj: Ahac Tomaž, mesar, Veliko ec. 1557

Proda se posestvo, katero mora nekaj čez 22 oralo; 10 minut od župne cerkve Poljčane, 15 min. od kolodvora, proda se s premitno ali samo posestvo, kakor kdo želi. Hiša z dana hlev tudi, pa vse obokano. Cena 14.000 K. Več se izve pri gosp. organistu v Poljčanah. 1256

Kateri duhovnik ali organist bi sprejel uzornega mladenca, da bi se pri njem naučil orgljanja? Zraven tega bi opravljal vsako delo. Naslov v upravištvu. 1263

Hiša, zelo moderna, enosnad, stropna katera ima 7 sob, 8 kleti, lep vrt in hlev. Je zelo pripravna za trgovca. Zraven se lahko stanujejo kaki drugi obrtniki ali penz. j. nisti; vse skupaj se da takoj v najem. V trgu tik cerkve in železnike postaje v St. Juriju ob južni železnici. Naslov pove iz prijaznosti Matija Zorko, trgovec, Podkrižnik pri Ptju. 1258

Hiša v mestu, nadstropna s 16 stanovanji, z velikim vrtom, se radi prijaznosti posestnika pod cenilno vrednostjo prodaja. Maribor, D. hlačeva ulica 5. 1260

Dobrodoča gostilna z gospodarstvom v Beljaku na Koroskem. Hiša solinno in močno z dana, nadstropna, klet pod celo hišo, lep vrt za goste prostorna stanovanja, 4 sobe za tuje, vrni salon, krito kegljišče, kopalnice s 5. kabinami, obokani hlevi, za 10 glav govede, in korj, magacin, 3 svinjski, ledenica i. t. d., krog 5 oralo njih in travnikov prve vrste, 3/4, orala setnega in nizkega gozda. Se prodaja radi prevzetja očetovega posestva za K 32.000 — (2377) Več pove „Realitäten Markt“, Gradec, Hammerlinggasse 6. 1235

Gostilna v nekem mestu na Spod. Štajerskem na dobrem prostoru, obsteje iz lepo zidane hiše, s kletmi, z opeko krita, gostilniška soba, nadstropna, kuhinja, dvoje samostojnih z danih poslopj, z opeko kritih s stanovanjem, skladišča za podajalno lesa, premoga, klet i. t. d. Najemina 2400 K, kupna cena K 49.500. Zmerna plačila; se tudi zamenja s posestvom v mestu. Pojasnila daje oskrbnik „Realitäten Markt“, Gradec, Hammerlinggasse 6. (2900) — 1234

Na prodaj posestvo 50 oralo, sadonosnik z žlahtnim sadjem, se napravi po 80 polovnjakov mošta, veliko češpeljnega in orehovega drevja, buk v in smrekov gozd, hiše vse v dobrem stanu, hlevi in kleti obokane, redi se lahko po 15 glav živine. Odaljeno je pol ure od Lučan v Šl. sbergu št. 13. p. Lučane (Leutschach) Cena 11.000 K, 4000 lahko ostane vključenih. 1255

Posestvo, dobro urejeno, srednje velikosti v brežiškem okraju želim kupiti. Ponudbe na g. J. P., mliničar, Sv. Jakob, p. Dol pri Ljubljani. 1266

Učeno se sprejme v veliko trgovino mešanega blaga Ludv. Krautdorfer, Sv. Duh—Loče pri Poljčanah. 1259

Cepjeno trsje.

Na razpolago so: Počšip (mوزير) 1500, laški rizling 3000, muškatelet 1500, žlahtine (Gutedel) 1000. Vse trte so dobro vzrastle na podlagi Rip. Portalis. Cena po dogovoru. Naslov: Franc Sršen ml., tržan v Verzejju, p. Križevci Štaj. 1262

Na prodaj je lepo posestvo na

Murskem polju, ob veliki cesti, tričetrt ure od kolodvora, obstoječe iz njiv, travnikov in gozdov, v vsem okoli 42 oralo z zidano hišo. Polovica kupnine se izplača takoj, drugo se vkljuži na posestvo. Po potrebi se prodaja tudi živina in gosp. darsko orodje. Natančneje pojasnila daje upravištvu pod št. 1264

Lepa prilika za nakup lepe hiše z dobro idočo gostilno, tabaktrafiko in žganjetočem, lepo kletjo za za vino in lepim gosp. darskim poslopjem in svinjskimi hlevi, 4 orala njiv in travnikov, ena njiva za stavišče vse na jako prometni okraj cesti, 5 minut od trga in železnice postaje oddaljeno, se takoj za 24.000 K prodaja, 6.000 K lahko ostane vključen. Izvršila prodaja pa se vrši dne 7. decembra 1912, toraj pozor kupci. Nadaljša pojasnila daje Ivan Kosi, Šmarje pri Jelšah, Spod. Štajersko. 1272

Uprava „Realitätenmarkt“

v Gradecu, Hammerlinggasse 6 daje kupcem brezplačno pojasnila o sledečih posestvih: gostilna z malo ekonomijo pri Spielfeldu (Sp. Štaj.) krog 7 oralo njiv in travnikov, velik sadonosnik z 200 rdečimi drevesi, Zemljišče, ki je 1. vrst je sraven hlev. Hiša solinno in močno zidana, z opeko krita, klet pod celo hišo s točilnico, 2 sobi, velika 3 edilna kuhinja, mansardehiša in dobroohranjena klet. Hlev krit z opeko, zidan, obokan, za 8 glav govede in 8 svinj. Cena s poh. štvom vred 28.000 K, 9500 K lahko ostane vključenih (2377) 1270

Mlin na Pesnici. V Votomarcih pri Sv. Andražu v Slov. gor. se bo prodajal na dražbi dne 6. decembra na sodnji v Ptju št. 2. Cenilna vrednost 1.400 K. 1271

Močen krojaški učenc, zmožen nekaj n. mškega jezika, se takoj brezplačno sprejme na Gornje Štajersko. Vpraša se pri Franc Hlož v Pöchevovi št. 249, pošta Pesnica pri Mariboru. 1238

Lepa hiša na najlepšem prostoru Sv. Lenart v Slov. gor. z velikim vrtom pred hišo ter lepo njivo, zelo pripravna za stavišče in dva sloga se po ceni prodaja. Več pove Ivana Pivec v Sv. Lenartu ali pa Franjo Horvat, slikar v Mariboru, Luthergasse šte. 10. 1219

Trsje na prodaj: sipon, burgundec beli, laški rizling, silvanec, gutedel, ranfol, kraljevina, vrbovec in druge domače vrste. Cepljeno na Rip. Portalis. Tudi se dobijo korenjaki od Rip. Portalis. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčanah. 1248

Ključavničarskega pomočnika (starejšega), sprejme takoj v trajno delo J. Preželj, ključavničar in vodni instalater, Novo Mesto, Kranjsko. 1233

Cepjeno trsje.

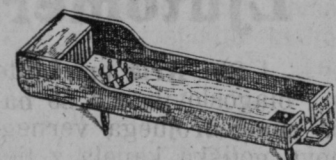
Več tisoč najbolj priznanih prvih vrst, kakor tudi nekaj divjakov se prodaja po sledeči ceni: 100 kom. cepeljenec I. vrste 18 K, II. vrste 5 K, Divjaki 3 K. Oglasiti se je pri Franc Slođojak, trtnar, pošta Juršinci pri Ptju. 1240

4 K

najmanje na dan, a tudi mnogo več si lahko zaslužijo marljivo, poštene osebe, ki se hoče opečati s prodajo raznovrstnih reči in z ljudskim zavarovanjem. Pojasnila daje Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 1242

Lepi prostori za trgovino, opremljeni s stelažami se daje v najem, ozir. tudi prodajo poštemu in solidnemu trgovcu, kateri kot tak ima lepo prihodnost zagotovljeno. Več pove posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 1241

Gostilničarji, društva, pozor!

Velik postranski zaslužek vam donaja patentovano sobne kegljišče s kroglo in pištolo; kegljišče je 150 cm dolgo in se lahko postavi na vsako mizo; igra se lahko 33 raznih iger, razvidne iz prilženega navodila. Za zimo najbolj primerna zabava. Pahljivo tudi v tleh do štirih obrokih. Edino zastopstvo za Spodnje Štajersko pri Zinauer & Co, Sv. Jakob v Slov. gor. Zastopniki se iščejo. 1244

Najlepša luč

je briketid luč, ki jo dajejo sobni briketid aparati. Od teh še imamo nekaj v zalogi in jih oddamo po jako nižnji ceni in tudi na obroke. Priporočamo nadalje tudi raznovrstne druge acetlenove aparate in svetilke po najnižjih cenah in pod ug. dnimi plačilnimi pogoji. Z. htejavte cenik. Zastopniki se iščejo. 1243

Proda se posestvo, mlin z dvema čistilnima strojema s 6 poslopji, s 4 tečaji. Mlatilni stroj na vodo. Vse v novem stanju. V mlino je pet sob, dve za gostilno. Prostor sposoben za prodajalno. Zraven je prostorna kuhinja. Zraven se prodaja lep sadonosnik, kjer je 500 jabolčnih dreves, ter 10 oralo zemlje. Vse je v lepi legi zraven toplic. Gostilna je prav izvrstna. Več se izve pri Francu Goriču na Dobrni. 1246

Štefan Kaufman trgovina z železnino v Radgoni

priporoča svojo veliko zalogo v lepo pozlachtenih nagrobnih križev po jako nizki ceni. 601

Zahvala.

Franc Penič, gostilničar v Koprivnici, izreka najsrčnejšo zahvalo prečastiti duhovščini, predvsem pa prečast. g. dekanu Marko Tomažič v Kozjem in namestniku deželnega glavarja, državnemu in deželnemu poslancu g. dr. Fr. Jančkoviču, učiteljstvu, požarni brambi in vsem, ki so spremlili mojo blago ženo k zadnjemu počitku.
Koprivnica, 20. novembra 1912.
1261 Franc Penič, gostilničar v Koprivnici.

A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 Maribor Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarških del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke 83 zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermečki v Celju št. 300. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina

Na debelo! Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Prva južnoštajer. kamnoseška industrijska družba v Celju Nova ul.11, zraven slov. šole.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih vrst marmorja, granita in sienita. — Izdelovanje vseh monumentalnih in stavbenih del iz tu- in inozemskega materijala s strojnim obratom.

Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. Najnižje cene. Kulantni plač. pogoji.

Šolske potrebščine

kakor zvezke, svinčnike, peresnike, peresa, kamenčke, tablice, radirke, gobe, črnilo, torbice, barve, čopiče, barvene krete itd. ima v največji izbiri na zalogi trdka

Lastna zaloga

ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade. — Zaloga raznega papirja.

Goričar & Leskovšek
Celje, Graška cesta 7.

Zvezna trgovina
Goričar & Leskovšek
Celje, Rotovska ulica št. 2.

Znamenje pravega Franckovega pridatka za kavo je kavni mlinček. — Nahajajo se pa tudi ponaredbe. — Tedaj pozor pri nakupu!

Pravi :Franck: izdeluje se iz najboljših sirovin.

Tovarna v Zagrebu.

al im 119/24574

Nabavite si:

nosilce, okovje, strešno lepenko, črepaljke, vodovodne cevi, štedilnike, stavbene potrebščine, mlatinice za roko in na vitelj (gepelj), vitle, in vse druge poljedeljske stroje in orodje najboljšega in vse druge predmete železniške stroke

izdelka in najboljše kakovosti; vozne plahte pri veletrgovini z železnino

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

478

40 klavirjev in harmonijev

boljboljši pianini, Stelzner in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in dinole

A. Breznik, Ljubljana
Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri meni vsakdo na obroke po prvovrsten instrument gori imenovitih slovitih trdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri m n klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zaloga najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglaševanje in popravila točno in ceeno.

968

„Titania“

brzoparilniki za živinsko krmo.

Vsako kurivo porablljivo. 70 odst. kuriva se prihrani. Zastopniki se iščejo. „Titania“ parilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se pridene zato posebna priprava.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.

Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.

Glavno zastopstvo **Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.**

Delniški kapital 8 milijonov K.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Rentni fond čez 300.000 K.

obrestuje vloge v tekočem računu od 15. nov. 1912 po **5%** čistih

z 60 dnevno odpovedjo po **5 1/2%**

od dne vloge do dne dviga

Rentni davek plača banka sama.

Alfa-brzoparilniki za krmo

izdelani v posebni novozidani tovarni za Alfa brzoparilnike.
! Patentirana iznajdba !
 kakor iz enega kosa vlti, zelo priprosti, nad vse
 trpežni in praktični parilniki sedajnosti.

Alfa-posnemalnik, model 1911

! Najostreje posnemanje !
 ! 20 let nepoškodovan !
 1,600.000 jih je v rabi ! 950 odlikovanj i.t.d.

Delniška družba Alfa separator Dunaj XII/3.

Slovo in javna zahvala.

Ker mi ob odhodu iz Gorice ni bilo mogoče se osebno posloviti od vseh tovarišev in znancev, se poslavljam tem potom od Vas, dragi mi rojaki krasne Savinjske doline. Zahvaljujem se Vam iskreno za izkazane mi prijaznosti za mojega 10letnega bivanja med Vami. — Zlasti veljaj moja zahvala vsem občanom, zastopanim po krajnem šolskem svetu na Gorici za lepo novo šolsko poslopje, bogato knjižnico, učila in krasen šolski vrt. Videč Vašo požrtvovalnost, ki Vam je na čast, sem bil rad in srečen v Vaši službi. Kar ste storili za šolo, ste storili za blagor svoje drage mladine. Najsrčnejša zahvala občinskemu odboru kokarskemu za podjelno mi častno občanstvo in krajnemu šolskemu svetu na Gorici za javno mi ter od obeh, po časopisih izrečeno zahvalo za moje 10letno delovanje. Zavedam se, da se ta zahvala ne nanaša na moje skromno osebo, temveč na delo, ker je glavni pogoj blagostanja in sreče. Zavednost vsakokratnega občinskega odbora čislam visoko. Vaš ob zadnji seji obnovljeni sklep, mi dokazuje, da so resnične moje besede, izrečene pred nedolгим časom g. vodji c. kr. ekspoziture v Mozirju. Jaz grem, a pravice naroda, zapopadene v členu 19 državnega osnovnega zakona ostanejo v občini Kokarje še nadalje v moči. Vsa čast občini Kokarje in njenemu odboru. Najsrčnejša hvala učiteljskemu zboru goriške šole za neumorno in složno sodelovanje v šoli. Vaš trud Vam blagoslovi in poplačaj Bog! Zahvaljujem se dragi mi mladini za slovo mi podjelni krasni šopek, za v srce mi segajoče besede učenke Milavčeve in učenca Slavšeka, istotako g. županu Melavcu in vsem ter Vam kličem iz Dobja srčni: z Bogom! Obenem se priporočam svojim novim soobčanom v Dobju za recen šolski obisk ter se Vam v imenu „Rdečega križa“ najtopleje zahvaljujem za izročeni mi znesek 80 K, ki se je na moje poročilo o vojni proti Turkom ob prvem in mnogobrojnem obisknem skodu staršev v Dobju, dne 8. nov. 1912 nabralo po občini za trpeče naše slovanke brate. Vaše sočutje me osrečuje bivati in delati med Vami. Bog plati!

Dobje, 16. nov. 1912. 1267 Radoslav Knaflič, nadučitelj.

Sedem lepih božičnih napevov

za mešan zbor je zložil in izdal
gosp. Karol Bervar, vodja orglarske
 šole in mestni organist v Celju.

Partitura 1 K, posamezni glasovi 50 vinarjev.

Kmetje! Za zimo!

Vojaška uprava je izdala svoječasno večje množine popolnoma novih vojaških domobranskih hlač, temnočrne barve, ki so pa danes že skoraj vse razprodane. Samo nekaj množine teh popolnoma novih črnih domobranskih hlač, ki so zelo pripravne za vsakršno praznično nošo in vrheta še močno trpežne, se dobe dokler je še kaj zaloge v edini velikosti 110 cm dolge za ceno K 7-80 po poštnem povzetju pri „Zaloga domobranskih hlač Sv. Pavel pri Celju“.

Priporoča se naročiti po pet ali deset komadov skupaj, da se prihrani poštnina. — Ob enem se pripomni, da je stal vsak komad državo v veliki množini naročeno po K 10-70. 1269

Trgovina **Pozor Slovenci!** Trgovina
 špecerijakim blagom z moko in dež. pridelki

Točna in solidna postrežba.

Ivan Ravnikar

Celje, Graška cesta 21.

Glavna slov. zaloga, velikanska izbira kranjskega vrvarkega blaga, kakor: štrang, užd, vrvi, štrikov za perilo, mrež, seno in otroške postelje itd. — Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Zaloga na grobnih in voščenih sveč itd. 93

Zaloga **Na drobno** Zaloga
 vsakovrstnih semen **na debelo.** rudninskih vodč.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu pet znamk po 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

Josip Batič, Ilirska Bistrica, Kranjsko.

1166

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
 Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gospod Janez K. piše:
 Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu
 Maribor, Glavni trg šte. 15. 450

Bolezni na nogah,

rane, odprte noge, tudi pri ženskah, ozdravi v vsakem slučaju, tudi tedaj, če do zdaj še ni nič pomagalo,

dr. Listovo mazilo,

1 lonček 2 K 50 vin. franko, če se pošlje znesek naprej, po povzetju 50 vin. več. Razpošilja Karl Illek, kemik, Sternberg, Moravsko. 630

Dobro blago **Kdor** Edina slov. trgovina
 točna postrežba z železnino

si hoče prihraniti denar

1169 kupuje vse v slov. trgovini

Ivan Veselič & drug

v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zaloga manufakturnega blaga, kakor sukna, druka, hlačevine, platna itd. Vse vrste špecerije, najfinejše moke, kave itd. Največja zaloga vse vrste železnine, kakor tudi vsi okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah. — Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, suhe gobe, perutnino vedno po najboljših dnevnih cenah.

Trsničarska adruaga v

Žetalah

ima to leto več tisoč, najlepšega cepljenega trsja, raznih vrst na prodaj. 1228

in modne tkanine za gospode in gospe priporoča izvozna hiša.

SUKNA PROKOP SKORKOVSKY IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzorci na prošnje franko. Zelo zmerne cene. Na želje hočem dati tukaj izgotoviti gospedske obiske. 135

CEFIRE

Prodajalnica klobukov LEYRER

Maribor

Ustanovljeno 1765. Gosposka ulica 22.
 priporoča svojo zalogo ženskih in moških ter otroških **klobukov**, kakor tudi vse vrste klobučine in hišnih čevljev. Ima v zalogi tudi povlečene čevlje za č. g. duhovne.

Zagotovljeno najnižje cene. 1211

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni ::
 Krepično sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2-60 in po 1 liter 4 K 4-80.

Inserirajte v „Slov. Gospodarju“!

694-12

ta je prijatelj naš pravi,
 Ki nas krepi,
 Da smo čvrsti in zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Vinogradniki!

Berlandieri x Riparia Teleki

je najboljša trsna podlaga sedajnosti. Predno krijete svojo potrebo na ameriškanskih trtah in cepjenk, zahtevajte naš veliki ilustrovani cenik, katerega pošljemo vsakomuz zastoj in franko.

Uskrbnišvo vinogradov in trsnik šol
SIGMUND TELEKI, VILLANY, Ogrsko.
 Filialno zastopstvo SOLLENAU, Niže-Avstrijsko.

Lastna lovarna ur v Svici 1887

Zahtevajte „JUBILEJNICENIK“ zastoj 1912

Fr. Čuden, Ljubljana